

SPEKTAR

Novi!

NOVI SPEKTAR • ŠKOLSKI LIST PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKE ŠKOLE ZADAR • BROJ 3 • PROSINAC 2015.

*Veliko blato
posjet ornitološkom
rezervatu*

str. 16

str. 12

Trpimir Vicković - Vicko

str. 4

*Božić
blagdan čovještva*

str. 22

IMPRESUM SPEKTAR Novi!

Školski list
PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKE
ŠKOLE ZADAR

Glavna urednica
Helena Vulić

Zamjenik glavne urednice
Ivan Friganović

Adresa uredništva
Perivoj Vladimira Nazora 3
23000 Zadar

Izdavač
Prirodoslovno-grafička škola Zadar

Za izdavača
ravnatelj Tomislav Grbin

Učenic i suradnici
Filip Grdović 3B
Antonio Grubić 4E
Fran Vrklijan 4D
Leo Gnjidić 4D
Roža Milković 3E
Laura Virag 2D
Ivana Soldo 1E
Andelo Dušković 4D
Zac Purić 3E
Lukrecia Tvrdeić 3E
Josipa Miočić 3E
Andrea Šišeta 4D
Gina Gallinella 4D
Leonardo Mlodrag 3D
2D, 4B (svi učenici)

Nastavnic i suradnici
Martina Perić
Anamarija Ivković
Ivica Antić
Maja Glavan
Karmen Turčinov
Vesna Krnčević
Jelena Barbarić Gaćina

Vanjski suradnici
Andreja Androić

Lektor
Ivica Antić

Grafičko oblikovanje
Ivan Friganović
Helena Vulić
Ivica Šimurina

Tisk
"U našoj radionici"

Naklada
400

Sadržaj

- 2 Riječ urednice / In memoriam
- 3 Radio - osnova medijske pismenosti
- 4 Kako treba zvučati radijski program
- 6 Eko dani
- 10 Preklapanje božićnih i novogodišnjih dana
- 12 Twitter
- 14 A što sad?! Pozovi HAK!
- 16 Ornitološki rezervat - Veliko Blato na Pagu
- 18 Živa scena
- 21 Državno natjecanje
- 22 Božić
- 24 Intervju: Srećko Puntač
- 28 Slatki grafički plodovi
- 29 Tutorijali naši svagdašnji
- 30 Iz grafičke radionice
- 32 Pedaliranje i Nextbike
- 34 Lijepo je biti poseban
- 35 Korona - Band Zadar
- 36 Obranjeni grad
- 37 Transformers
- 38 Sacraart Mate Ljubičića
- 39 Sajam poslova
- 40 Izlet u Smiljan i Kuterevo
- 42 Interliber
- 43 Grafiti
- 44 Horoskop

Riječ urednice

Glavna urednica,
Helena Vulić

JM

Dragi moji, evo još jednog broja Novog spektra. Neopisiv je užitak radijati ga i imati takve suradnike kao što ste vi. Bez vas časopis ne bi postojao. Zato, prije nego što vam uputim čestitke, želim vam zahvaliti od svega srca na tekstovima, fotografijama i pomoći.

Ovaj prigodni broj posvećen je Božiću, Novoj godini i zimskim praznicima koji slijede. Nadam se da ćete uživati u prazničnom raspoređenju utopljeni u svom domu u deku i pronaći nešto zanimljivo. Možda sebe, a možda nekog vama dragog na fotkicama i prisjetiti se što smo sve radili i gdje smo bili protekle i ove školske godine.

Vrijeme je kada se svi jedni drugih sjetimo, darujemo jedni drugima poklonne, međusobno dijelimo najbolje osjećaje i zabavljamo se, ali nemojte zaboraviti na obvezu. Vi koji imate loše ocjene ili želite nešto mjenjati iskoristite ove praznike za popravak situacije i za donošenje čvrstih odluka koje neće ostati samo maštarije o nekom novom početku.

Želim vam Čestit Božić i sretnu Novu godinu uz ostvarenje svega onoga što i sami sebi želite.

IN MEMORIAM

EU PROJEKT

Prijavitelj: Prirodoslovno-grafička škola Zadar

Partneri: Grafička škola u Zagrebu

VANG / Val nove generacije

Novi radio – Zadar d.o.o.

Vrijeme provedbe: 12 mjeseci
(svibanj 2015. - svibanj 2016.)

Vrijednost projekta: 1.897.194,00 kuna

Poziv na dostavu projektnih prijedloga: Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom i potrebama tržista rada – faza II; HR.3.1.14

Radio osnova medijske pismenosti

Piše: Andreja Androić

Prirodoslovno-grafička škola Zadar potpisala je ugovor o provedbi projekta „Radio – osnova medijske pismenosti“ s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta te Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda u sklopu programa "Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013."

Osnovni cilj ovog projekta je uvođenje suvremenih i inovativnih aktivnosti, metoda i sadržaja u postojeći strukovni kurikulum za stjecanje kvalifikacije medijski tehničar s ciljem omogućavanja stjecanja relevantnih kompetencija učenika u skladu s potrebama tržista rada te podrška u njegovoj implementaciji. Navedene promjene u strukovni kurikulum uvest će se se kroz sadržaje dva izborna predmeta: uvod u audioprodukciju te audioprodukcija koji se predaju učenicima trećih i četvrtih razreda. Novi sadržaji bit će vezani uz sve segmente koji se odnose na edukaciju vezanu uz područje zvuka i radija kao platforme za prijenos stečenih znanja.

U provedbu projekta osim Prirodoslovno-grafičke škole Zadar uključena je i Grafička škola u Zagrebu kao predstavnici javnog sektora, udruga VANG / Val nove generacije koja provodi neformalnu edukaciju u području medija kao predstavnik civilnog sektora te zadarska radio postaja Novi radio kao predstavnik

privatnog sektora. Partneri su odabrani kako bi se iskoristile prednosti međusektorske suradnje, odnosno kako bi se prilikom provedbe projektnih aktivnosti u obzir uzeli svi relevantni aspekti sektora audiovizualnih tehnologija. Na taj način primjenit će se pristup odozdo prema gore („bottom-up“) što će dovesti do razvoja kurikuluma koji će učenicima osigurati stjecanje modernih kompetencija poduzeći tako njihovu zapošljivost i relevantnost njihovih kvalifikacija na tržištu rada. Također, osnažiti će se ljudski i materijalni kapaciteti škola kroz provedbu stručnog usavršavanja nastavnika orijentiranog na moderne metode i praktična znanja iz područja medija, prevenčno radija, ali i provedbu stručnog usavršavanja nastavnika u području ne-tradicionalnih metoda učenja i poučavanja. Isto tako projektni tim bit će upoznat i s europskim primjerima dobre prakse u sektoru medija kroz provedbu dva studijska putovanja u Nizozemsku i Švedsku. U okviru projekta nabavit će se suvremena oprema te će se izraditi priručnici koji će služiti kao pomoćno sredstvo u nastavi što će omogućiti bolje stjecanje znanja učenika.

Prvi sastanak projektnog tima održan je 19.05.2015. godine u prostorima Prirodoslovno-grafičke škole Zadar, a osnovni cilj sastanka bio je upoznavanje projektnih partnera, dogovor oko provedbenih koraka projekta te početnih projektnih aktivnosti kao i raspodjela zadataka između partnera.

Razgovarao: Filip Grdović, 3B

Evo ovako, ovo je jedna neugodna situacija jer ljudi imaju veliko predznanje i izuzetno su stručni u svojim profesijama, a ja sam došao ovdje s nekim vještinama i znanjima koja su mnogima nepoznata ili su možda tek došli sa strane i vidjeli o čemu se radi. Novinarska struka poprilično je egzaktna, s jedne strane, a s druge ima veliku slobodu. Radili smo ovaj program misleći na mlade. Val nove generacije udruga je čiji sam član, koordinator i edukator u programu Osnove medijske pismenosti; ja sam zapravo na čelu inicijative koja bi mladima pokazala kako treba izgledati radijski program, kako treba zvučati radijski program i koje su bitne stvari u programu, pa sada mi predajemo profesorima koji će, isto kao i budući učenici, raditi radijsko novinarstvo.

Kakvi su naši profesori kao učenici, završavaju li svoje zadatke na vrijeme, jesu li redovni na predavanjima... ?

I ja sam se iznenadio, mislio sam kako sam i prije edukacije radio po mnogim tvrtkama za neke druge stvari, da neće toliko ozbiljno prihvati posao, to jest da neće biti toliko strpljivi sa mnom jer sam im odmah na početku rekao da ja nisam iz prosvjete, da nemam tih edukativnih nota jer radim u biznisu. Meni su posao i rezultati izuzetno bitni te da će ih pritisnuti koliko god budem mogao da mi sve najbolje od sebe daju. Nitko od njih nije se žalio na bilo koji dio procesa koji je bio poprilično težak, dapače, nitko nije htio izbjegavati neke stvari koje smo radili iako je nekima bilo jako neugodno; no kako se u mom procesu učenja zapravo govori o cilju, kad im objasnim zašto to radimo, onda se prepuste. Bilo je par situacija na koje su reagirali kao i svi učenici. To je nevjerljivo, kad sam rekao: "Imate još samo pet minuta... "JOOOOJ! Pa nemojte sad vi... pa što vi mislite, još samo pet minuta!" Odgovorio sam: "Kada vaši učenici tako reagiraju, sjetite se kako ste vi sad reagirali."

Jeste li ikad radili sa učenicama (srednjoškolcima)?

Jesam. Mi kao udruga svake godine radimo seminare u Zagrebu gdje pozivamo i srednjoškolce, ali i starije da nam se pridruže u vještinama novinarstva i tamo

INTERVJU s radijskom zvijezdom Vickom

Kako treba zvučati radijski program

radimo baš praktične radionice u grupama od 5-10 ljudi. Meni je to zanimljivo, ali kada imate starije i obrazovanje, onda su sasvim drugačiji motivi. Sa srednjoškolcima moraš znati tko će ih uloviti kad matuiraju.

Jeste li zainteresirani, s obzirom na usmjerenja u našoj školi da održite koje predavanje našim učenicima?

Sve je stvar zakonskih ograničenja i dobre volje ravnatelja. Dakle, možemo se dogovoriti i organizirati praktičnu vježbu, pogledati što se može napraviti. Bilo bi mi drago da imam direktan sudar, da će ovi profesori koji su prošli ovu edukaciju biti moja produžena ruka, da će, ako nešto bude nepoznato i komplikirano, oni mene nazvati i pitati pa će onda ja to riješiti. Zašto ne? Fali mi malo discipline, nisam profesorski tip, prilično sam naredbodavan, to mi je ostalo iz firme. Ali čuj, realni sektor je takav da uvijek moraš gledati kroz novac.

Što mislite o našoj školi općenito? Jeste li se imali prilike upoznati s učenicima?

S učenicima, jesam, čak me je jedna profesorka zamolila da im dam konkretan zadatak u nastavi. Vani su imali snimanje pa je bilo prilično zanimljivo kad sam im ušao u razred i rekao: "Dobar dan,

vaš današnji zadatak je to i to..." Izabrao sam ljudе koji će to raditi tako da je bilo jako zanimljivo. Iako sam i prije dolazio u Zadar, nisam znao da je ovdje škola, to jest da ih je četiri. Kad su mi rekli adresu to mi je bilo iznenađenje, mislio sam da je sve jedna škola, a zapravo su četiri. Pa sad, kakva je razlika, ono, zgrada je zgrada! No, vidi se po odijevanju, po slobodi razgovora i po ponašanju da ovdje ima puno kreativaca.

Vi ste vlasnik sedam Večernjak-ovih ruža. Za koje ste ih kategorije dobili?

Dakle ovako, imaći prvo nagradu struke, to se zove Zlatni mikrofon i to sam osvajao od 1995. Znači, struka je mene ocijenila kao radijskog novinara godine i onda je Večernji list napravio anketu među svojim čitateljima po određenim kategorijama gdje nije bilo radijskih voditelja i urednika. Poslije su me nazvali iz redakcije Večernjeg lista i rekli: "Čuj, dobili smo puno prijedloga da bi tebe trebalo staviti u kategoriju, ali te kategorije nema pa čemo je izmislići jer očigledno ima zainteresiranih." Onda su nas sedmero nominirali, to jest čitatelji su nas nominirali i ja sam 1996. dobio prvu Ružu za radijskoga voditelja godine.

To se zaredalo sedam godina za istu kategoriju. Bilo mi je onako, em mi je laskalo, em mi je s druge strane bilo žao kolega i kolegica koji su isto tako zaslужili ali nisu

No, vidi se po odijevanju i po slobodi razgovora i po ponašanju da ovdje ima jako puno kreativaca

mogli od mene doći... Ja sam kao kakav tsunami, dođe, pomete i to je to. Onda sam zamolio redakciju da me više ne nominiraju, a zatim sam otišao u druge kategorije jer nisam htio raditi radijski posao. Sada se bavim edukacijom, uređivanjem; jedno vrijeme bio sam i direktor radija. Imam i televizijsku emisiju na jednoj lokalnoj televiziji. Nikad se ne zna, možda me nominiraju za televizijskog voditelja pa dobijem novi dizajn Večernjakove ruže? Sviđa mi se. Imam dva dizajna jer su u međuvremenu mijenjali. To ti je nagrada publike; prekrasna stvar jer i radiš za publiku. A drago mi je što me je i struka prepoznala.

Imate li kakve planove, projekte u budućnosti o kojima bi nam mogli nešto reći?

Radim na jednom programu koji se zove "Vještine predstavljanja" i prijavio sam ga jer smatramo da bi svi ljudi trebali proći edukaciju o vještinama predstavljanja - od pisanja životopisa, ne samo ispunjavanja nekakvog obrasca, nego baš kreativnog pisanja životopisa, pa do predstavljanja poslovнog plana potencijalnim ulagačima. Dakle, kad dođe na tržiste, kako se „prodati“. Određene vještine nemam pa sam pozvao neke svoje drage kolege i kolege da mi pomognu u pisanju, i dobro nam ide. To mislim raditi sljedećih par godina jer mislim da ima prostora.

Rekli ste da Vam ovo nije prvi put u Zadru pa me zanima kako vas doživljavaju ljudi?

Mnogi me prepoznaju s televizije, mnogi s radija, čulo se za mene u cijeloj Hrvatskoj, pisalo se i u novinama. Nešto sam malo i na "velikoj" televiziji davno radio pa sam onda bio u nekim serijama gost glumac. Neki me lijepo pozdrave, neki znaju točno tko sam, što mi je posebno drago, a ima nekih koji me znaju godinama jer sam vodio puno "evenata". Dolazio sam često i u Zadar; radio sam prije rata u jednom diskopu klubu. Grad je ugodan, za doći, pojesti, popiti, sunčati se, malo prošetati... Ne znam da li bi mogao živjeti tu? Nisam nikada živio zimi na moru.

Kako Vas doživljava naš ravnatelj?

Poslovno smo si dobri, a privatno ne znam? Obojica ne volimo vrućine. To je moj čovjek. Jedva čekamo da dođe Božić.

Trpimir Vicko Vicković i Filip Grdović

Otvorenje izložbe karikature

DV Galeb na otvaranju Eko dana

Klapa Maraška u kojoj pjevaju naši profesori Jelena Laća i Ivica Antić

14. Eko dani

Od 21. do 28. travnja održani su ovogodišnji Eko dani uz već tradicionalnu poruku Mahatma Gandhija "Mi moramo biti promjena koju želimo svijetu!". Ove godine aktivnosti Eko dana provedene su na čak sedam različitih gradskih lokacija

Tematska projekcija u Gradskoj knjižnici

Glazbena točka učenica 2.E
Matee Bučić i Rože Milković

U organizaciji Prirodoslovno-grafičke škole četrnaestu godinu za redom održani su Eko dani, ekološko-edukativna manifestacija koja je ove godine trajala od 21. do 28. travnja. Organiziran je niz događanja na sedam različitih lokacija od kojih treba spomenuti već tradicionalnu sadnju stabla. Župan Zadarske županije Stipe Zrilić u nazočnosti mnogih novinara, posjetitelja iz dječjih vrtića i predstavnika drugih škola te korisnika Doma za odrasle osobe Sv. Franje ove godine posadio je stablo u Perivoju Vladimira Nazora.

U narednim danima uslijedio je niz aktivnosti kao što su izložba fotografija s natječaja Lice(U)lice u kojoj su sudjelovali učenici srednjih i osnovnih škola naše županije.

Ove Eko dane obilježio je i posjet poznatih karikaturista Damira Novaka i Srećka Puntarića Felix-a te izložba karikatura u Kazalištu lutaka Zadar.

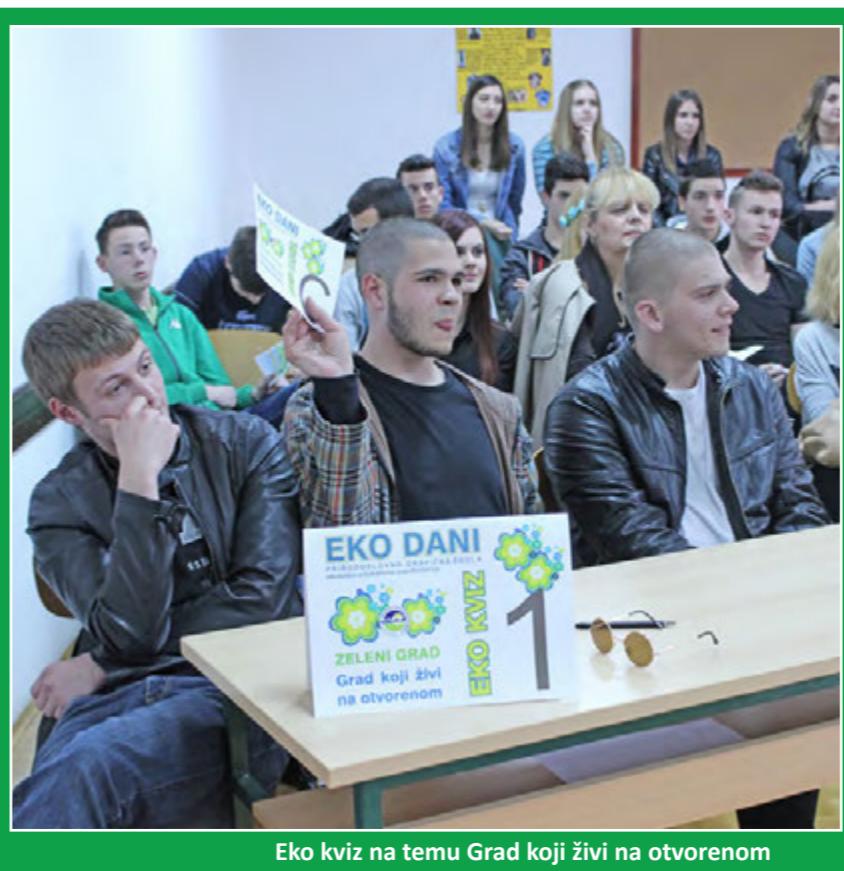
U Gradskoj knjižnici prikazani su aktivistički filmovi sa sisačkog eko film festivala. Na ulicama grada provedene su igraonice Čovječe ne ljuti se, utrka orijentacijskog trčanja Zadarska kopča, radionica kaligrafije i prezentacija tradicionalne japanske streličarske vještine Kyudo. Učenici škole u šetnji gradom dijelili su besplatne zagrljaje slučajnim prolaznicima i turistima.

U cilju prezentacije zdravih navika održane su i sportske aktivnosti na gradskom kupalištu Kolovare na bazenu na kojima su se učenici i profesori okušali u streličarstvu i odbjoci.

Eko dani su kao, i svake godine, završili Biciklijadom i Šušurom na dva kola ispred same škole. (**Laura Virag, 1E**)

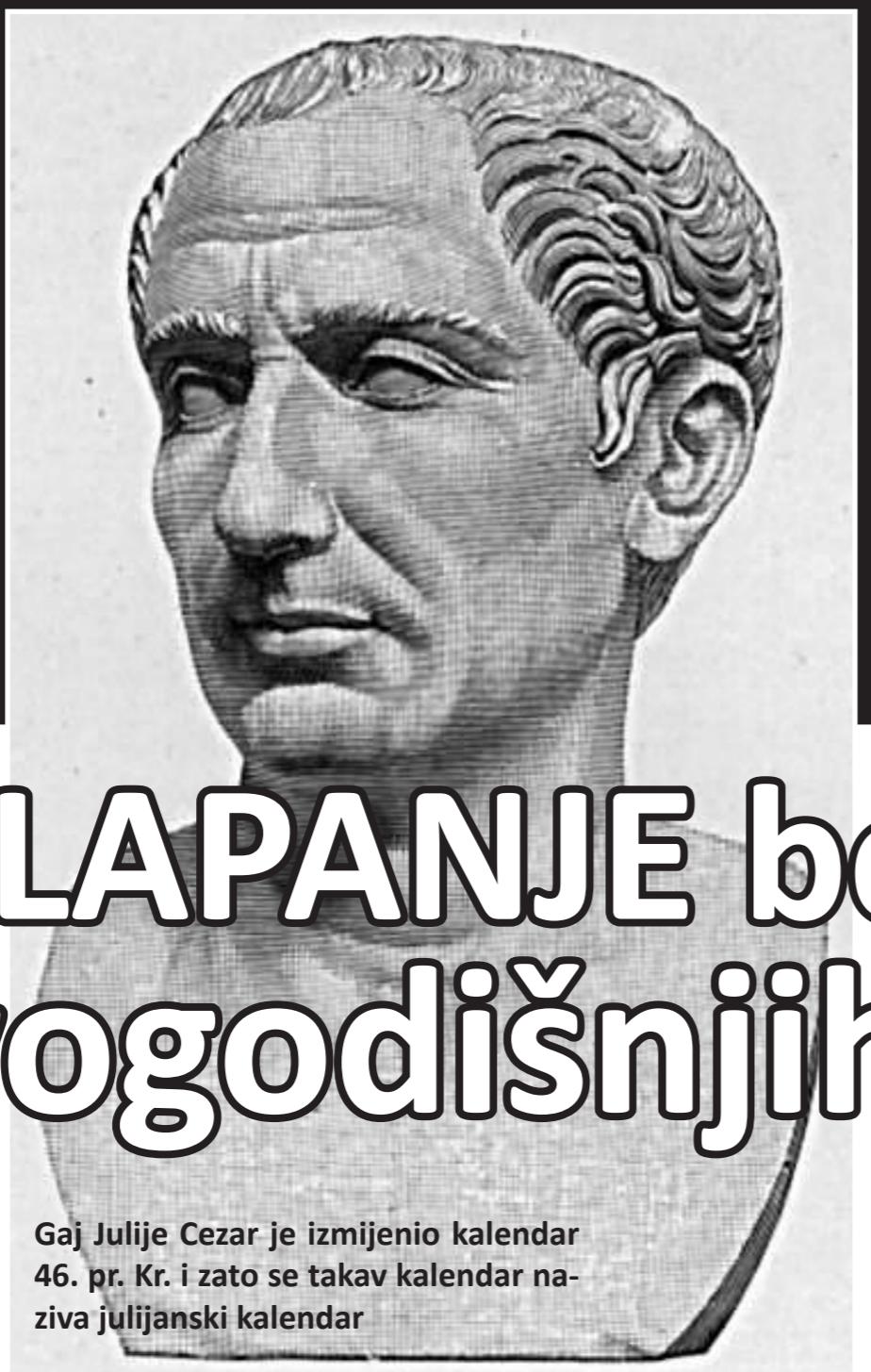

Župan Stipe Zrilić s našim učenicima sadi stablo

O MJERENJU VREMENA

Papa Grgur XIII.
reformirao je julijanski
kalendar koji je po njemu
nazvan gregorijanskim
kalendrom (1582.)

PREKLAPANJE božićnih i novogodišnjih dana

Piše: Karmen Turčinov, prof.

Etnolozi drže da je preklapanje božićnih i novogodišnjih običaja nastalo zbog zamjene julijanskog kalendara gregorijanskim.

Gaius Iulius Caesar pozvao je u Rim Kleopatrinog astronoma Sosigena koji je predložio odbacivanje lunarnog kalendara i prihvatanje aleksandrijskog solarnog od 12 mjeseci. Pravilno je upotrebljavan slijedom od 16 stoljeća. Caesar je ubijen 44. g. pr. Kr. i rimski Senat je iste godine svoju nečistu savjest pokušao primiriti naređujući preimenovanje mjeseca Quirinala u Julius. August je odabrao Sextilis u sjećanje na Kleopatru koja se je u tom mjesecu ubila. Takvo mjerjenje vremena pokazivalo je odstupanja od astronomskog vremena. Nakon mnogih složenih računa-

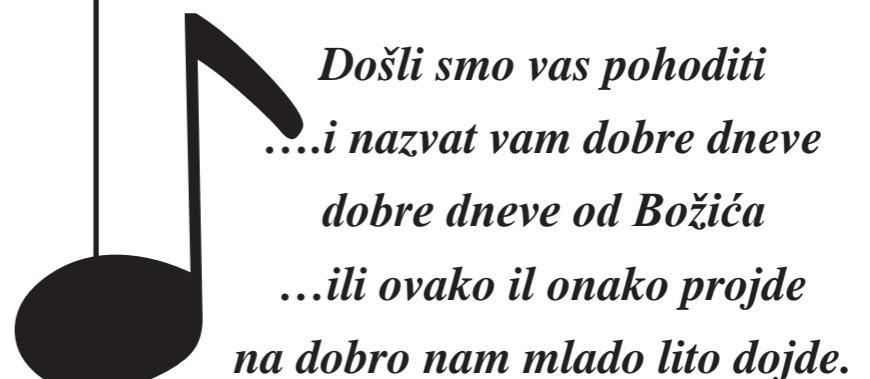
Gaj Julije Cezar je izmijenio kalendar 46. pr. Kr. i zato se takav kalendar naziva julijanski kalendar

nja prihvaćena je Liliusova godina koja brzo pred astronomskom za samo jedan dan u 3300 godina. Papa Grgur XIII bulu je Inter gravissimas, kojom se ukida julijanski i uspostavlja gregorijanski kalendar, potpisao 24.02.1582. godine. U jesen iste godine katolici su pošli na spavanje 4. 10., a probudili se 15. 10. Počelo je gregorijansko mjerjenje vremena. Pravoslavne zemlje prihvatile su gregorijanski kalendar tek u 20. st. Danas je gregorijanski

kalendar civilni kalendar cijelog svijeta. Iznimke su samo Izrael i Saudijska Arabija neke manje zemlje. Gregorijanska godina počinje 1. januariusa, a julijanska je počinjala u razna doba: 1. martusa, 1. januariusa. Da je julijanska godina počinjala 1. martusa vidimo iz značenja naziva mjeseci: decembar dolazi od lat. deces – deset, a danas je to dvanaesti mjesec; novembar od lat. novem – devet, a danas je to jedanaesti mjesec; oktobar od lat.

octo – osam, a danas je to deseti mjesec. Poslije su dodana još dva mjeseca (ianuarius i februarius). Ianuarius kao prvi mjesec u čast bogu Janusu (lat. Ianus) rimskom bogu početka svih stvari. Glavni blagdan imao je za Novu godinu, kada su se ljudi njemu u čast svećano oblačili, uzajamno čestitali i darivali se. Gregorijanska godina odbrojava se po Kristovoj eri. Svi pokretni blagdani vezani su uz Uskrs pa je dovoljno njega odrediti. Uskrsna nedjelja ovisi od židovskog Pesaha i pada u nedjelju koja dolazi nakon 14. dana proljetnog mjeseca nisan po židovskom kalendaru. 14. dan obično je dan u vrijeme faze punog mjeseca. U vrijeme kada su Hrvati prihvatali kršćanstvo, dan Isusova rođenja i prvi dan Nove godine slavljeni su zajedno, 25. prosinca. Na novi datum premjestili su svoje drevne obrede koje su prije slavili početkom ožujka. Kasnije je početak godine враћen na 1. siječnja, kako je to bilo u rimskim vremenima. Ponekad susrećemo kalendarsko pomicanje pojedinih blagdana i običaja i u današnje vrijeme kada se kalendar više ne mijenja, ali ljudi prilagođavaju blagdane vikendima.

Dani iz blagdanske riznice koji su uključivali čestitanje bili su i ostali Božić i Nova godina. Nerijetko u božićnim pjesmama čestitarski izrazi se isprepliću pa se i na Božić spominje mlado lito tj. Nova godina, kao u ovoj božićnoj pjesmi iz Murtera:

Tragovi ispreplitanja očuvani su i u sljedećoj pučkoj božićnoj pjesmi:

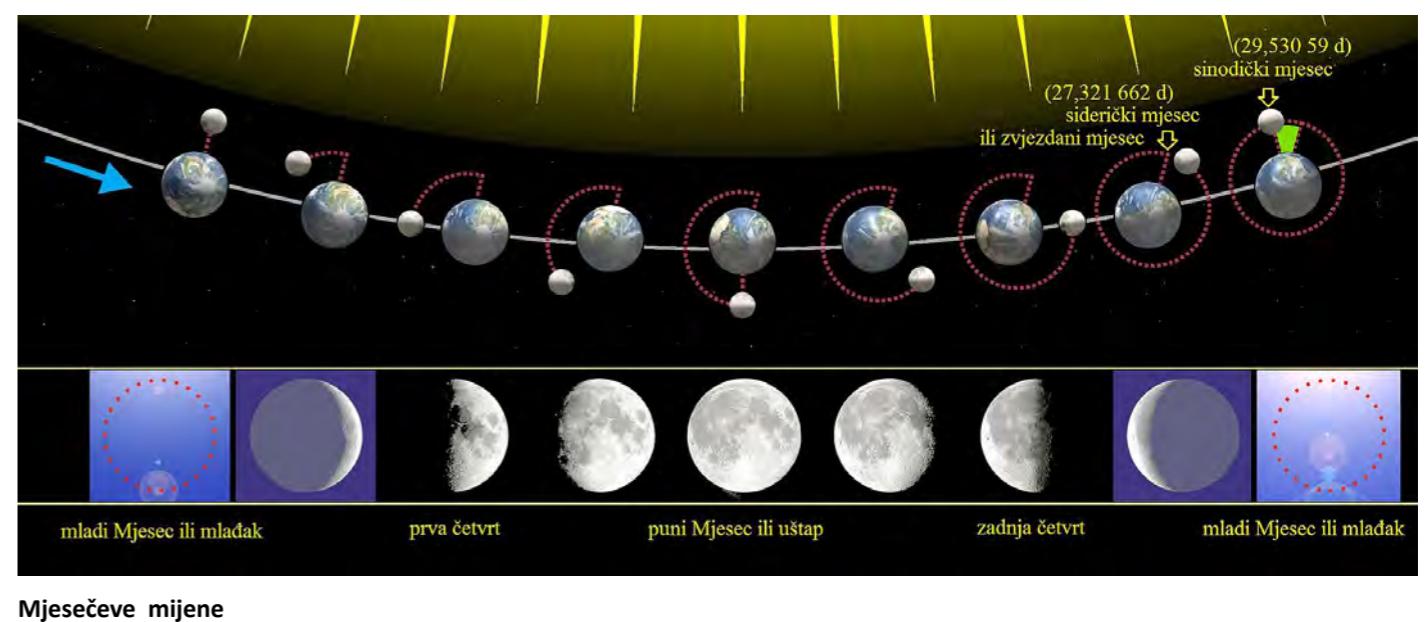
Narodi nam se kralj nebeski..

u pripjevu kaže:

na tom mladom ljetu, svega obilja...

ili u pjesmi iz Stupnika kraj Zagreba:

Hvaljen Isus na ovo mlado leto...

Piše: Antonio Grubić, 4E

Twitter je online društveni servis koji omogućuje svojim korisnicima da pošalju drugima poruke ograničene na 140 znakova. Poruke se nazivaju "tweetovima".

Samo registrirani korisnici mogu pisati i objavljivati tweetove, a oni koji nemaju račun mogu ih čitati ako je korisnik koji je objavio tweet omogućio prikaz istog javnosti. Korisnici mu mogu pristupiti preko njihovog sučelja, web stranice, SMS-a ili aplikacije za mobitel. Twitter.inc je baziran u San Franciscu i ima više od 25 uređaša širom svijeta.

Twitter su 2006. godine osnovali Jack Dorsey, Evan Williams, Biz Stone i Noah Glass a ispušten je prije srpnja 2006. Servis je brzo dobio svjetsku slavu, a danas ima više od 500 milijuna korisnika od kojih su barem 302 milijuna aktivni.

POVIJEST

Stvaranje i prvobitna reakcija

Jack Dorsey, tada još student na sveučilištu "New York University", predstavio je ideju za korištenje SMS servisa za komuniciranje s malom grupom ljudi. Originalni kodni naziv za taj servis bio je twtr, ideja koju je Williams kasnije pripisao Nahu Glassu, inspiriran Flickr-om. Odluka je dijelom donesena i zbog činjenice da je domena twitter.com već bila u upotrebi, a tek šest mjeseci poslije izlaska twttra kupili su tu domenu i promjenili ime servisa u Twitter. Developeri su izvorno razmisljali o "10958" kao kratkom kodu, ali su ga kasnije promjenili na 40404 zbog lakoće korištenja i lakše memorabilnosti. Rad na projektu započeo je 21. ožujka 2006. godine, kada je Dorsey objavio prvu poruku na Twitteru u 21:50 (Pacifičko vrijeme): "just setting up my twtr".

Prvi Twitter prototip, kojeg su napravili Dorsey i Florian Weber, koristio se kao interni servis za zaposlenike Odeo i prva puna verzija predstavljena je 15. srpnja 2006. godine.

U listopadu 2006. godine, Biz Stone, Evan Williams, Dorsey i ostali članovi Odeo osnovali su "Obvious Corporation" i dobili su Odeo, uključujući Odeo.com i Twitter.com od investitora i dioničara. Williams je dao otakz Glassu, koji nije pričao o svom udjelu u Twitterovo pokretanje sve do 2011. Twitter je postao tvrtka u li-

pnju 2007. godine. Svoj vrhunac Twitter postiže 2007. tijekom "South by Southwest Interactive" konferencije. Tijekom tog događaja Twitterovo korištenje poraslo je sa 20 000 tweetova dnevno na 60 000 tweetova dnevno.

Reakcija na konferenciji bila je pozitivna. Blogger Scott Beale rekao je da je Twitter "dominirao" na South by Southwest Interactive konferenciji. Istraživač socijalnih softwara Danah Boys rekao je istu stvar. Twitterovo osoblje dobilo je festivalsku "Web Award" nagradu s naznakom kako im žele zahvaliti u 140 slova ili manje. I tako su to i napravili.

Prvi Twitter iz svemira poslao je NASA-in astronaut T. J. Creamer 22. siječnja 2010. godine iz Međunarodne Svemirske Stanice. Do kasnog studenog 2010. godine, NASA-in javni twitter account, @NASA_Astronauts, svaki dan je u prosje-

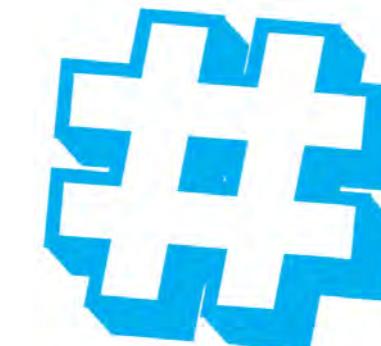
DRUŠTVENE MREŽE

Twitter

ku, objavio oko 12 tweetova. U kolovozu 2010. tvrtka je imenovala Adama Bainu iz "News Corp.'s Fox Audience Network" kao predsjednika prihoda.

RAST

Tvrta je iskusila brz razvoj. Svaka 3 mjeseca u 2007. je objavljeno 400 000 "tweetova". Ovaj broj porastao je do 100 milijuna u 2008. godini. 2010. godine svakog je dana napravljeno 70 000 računa. 2011. godine oko 140 milijuna "tweetova" objavljivano je dnevno.

Twitterovo korištenje naglo poraste tijekom poznatih događaja. Rekord je postavljen 2010. godine na FIFA svjetskom kupu kada je ispušteno 2940 tweetova svake sekunde nakon što je Japan zabio gol Cameronu 14. lipnja. Zadnji puta kada je rekord slomljen nakon smrti Michael Jacksona 25. lipnja 2009. Twitterovi serveri srušili su se kada su korisnici pisali tweetove koji su sadržavali riječi "Michael Jackson" s brzinom od 100 000 tweetova po satu.

21. travnja 2011. Twitter je testirao novu web stranicu i odbacio stari Twitter.

Servis je brzo dobio svjetsku popularnost, a danas ima više od 500 milijuna korisnika od kojih su barem 302 milijuna aktivni

Ali, nakon što je objavljena došlo je do glitcha jer se stara stranica još uvijek koristila sve dok se problemi nisu riješili. Nova početna stranica je ponovno objavljena 20. travnja.

5. listopada 2012. godine Twitter je otkrio novi logo na kojem je tekst bio izbrisani, a ptica je bila redizajnirana.

5. listopada 2012. godine Twitter je kupio tvrtku zvanu Vine koja je pokrenuta u siječnju 2013. godine. Twitter je objavio Vine kao aplikaciju koja je omogućila korisnicima kreiranje 6 sekunda dugih videa u siječnju 2013.

U travnju 2013. godine Twitter je objavio za iPhone aplikaciju za glazbu "Twitter music".

U listopadu 2014. godine Twitter je objavio novo partnerstvo sa IBM-om. Partnerstvo je sklopljeno da bi pomoglo tvrtkama koristiti Twitterove podatke radi boljeg

razumijevanja svojih korisnika, poslova i ostalih trendova. 13. ožujka 2015. godine Twitter je objavio da posjeduje Periscope, aplikaciju koja je omogućila live streaming videoa.

FINANCIJE

Twitter.com stranica promjenila se u travnju 2015. godine. Nakon što su shvatili da se stara stranica još uvijek koristi, ponovno su objavili novu stranicu 20. travnja, nakon što su popravili sve glitcheve i kada je Twitter objavio da posjeduje TellApart, komercijalnu tehnološku firmu s 532 milijuna dolara vrijednim dionicama.

Twitter je zaradio preko 57 milijuna američkih dolara od Venture financiranja za rast, mada točan broj nikad zapravo nije bio javno objavljen. Njihova prva financiranja bila su neotkrivena količine, mada glasine kažu da su iznosila između 1 i 5 milijuna dolara. Slijedeće financiranje bilo je u 2008. godini s 22 milijuna dolara,

a treće u 2009. godini s 35 milijuna dolara od strane "Institutional Venture Partners" i "Benchmark Capital", uz neotkrivenu količinu od strane ulagača koji uključuju "Union Square Ventures", "Spark Capital" i "Insight Venture Partners".

U svibnju 2008. godine "The Industry Standard" potvrđuje da je Twitterovo dugoročno povjerenje ograničeno nedostatkom prihoda. Todd Chaffee, član twittera, zatim je izjavio da dodatan prihod namjeravaju dobijati od e-oglašavanja, naglašavajući da će korisnici twittera možda i kupiti proizvoda direktno preko Twittera jer Twitter već nudi preporuke i promocije proizvoda.

Do ožujka 2009. godine komunikacijski savjetnik Bill Douglass predvidio je da će Twitter tijekom slijedećih 6 mjeseci vrijediti milijardu dolara, što se zapravo dogodilo kada je Twitterova vrijednost dostigla milijardu u rujnu te godine.

Tvrta je kupila 200 milijuna dolara novim venture kapitalom u prosincu 2010. U ožujku 2011. godine 35 000 Twitterovih udjela prodano je po cijeni od 34.50 američkih dolara, dok je bio procijenjen na 7.8 milijardi.

U prosincu 2011. godine saudijski princ ulazio je 300 milijuna u Twitter. Tada je tvrtka imala vrijednost oko 8.4 milijarde.

Oprah Winfrey
@Oprah

Follow

HI TWITTERS . THANK YOU FOR A WARM WELCOME. FEELING REALLY 21st CENTURY .

Reply Retweet Favorite More

Charlie Sheen
@charliesheen

Follow

Winning..! Choose your Vice... #winning #chooseyourvice http://twitpic.com/455ly9

Reply Retweet Favorite

@BillGates
Bill Gates

For those of us lucky enough to get to work with Steve, it's been an insanely great honor. I will miss Steve immensely. b-gat.es/qHXDsU

DINKO BRKIĆ, tajnik Auto kluba Zadar

Razgovarale: Andrea Šišeta, 4 D
Gina Gallinela, 4 D

Dobar dan, možete li se predstaviti?

Ja sam Dinko Brkić, tajnik Auto kluba Zadar, koji je udružen u Hrvatski auto Klub poznatiji kao HAK.

Danas imamo predstavljanje simulacija sudara i prevrtanja u svrhu osvještavanja srednjoškolaca po pitanju opasnosti u vožnji te općenito u prometu. Kakva su Vaša iskustva u svezi s ovakvim načinom edukacije kod srednjoškolaca?

To je ono što nam nedostaje, te edukacijsko-preventivne aktivnosti. Danas je u školama to prilično zanemareno, a rezul-

tati pokazuju da je to vrlo korisno. Naime, mladi ljudi završavaju autoškole i nauče fizički voziti, ali nemaju ovakva iskustva i ne znaju što im se stvarno može dogoditi u prometu. Ove simulacije zapravo su znatno ublažena verzija događaja u prometu koje bismo svi htjeli izbjegći. Reakcije su svakako pozitivne. Simulacije nam pokazuju koliko su kultura vožnje, način ponašanja i sigurnosne mjere važne i prvenstveno su usmjerene na korištenje sigurnosnog pojasa u automobilu. Važno je znati koji su to rizici u prometu ako se ne držimo nekih sigurnosnih pravila kao

što su pojaz i ograničenja brzine, to jest primjerena brzina vožnje.

Kakve su reakcije mladih na ovu prezentaciju?

Reakcije su svakako pozitivne. Na početku svi malo zaziru od toga da isprobaju simulatore, ali na kraju im postane za-bavno.

Smatraće li kako bi ova vrsta edukacije mladih u prometu trebala postati obvezatna?

NEDAVNO PROVEDENO VIZALNO PREBROJAVANJE KOJE JE PROVEO HAK, POKAZALO JE DA OD 716 OSOBA U 480 VOZILA, NJIH 400 NIJE BILO VEZANO

NA SVIJETU SVAKE GODINE U PROMETNIM NESREĆAMA POGINE 1.3 A OZLIJEDI SE 50 MILIJUNA LJUDI

SVAKE TRI MINUTE U SVIJETU U PROMETU POGINE JEDNO DIJETE

PROMETNE NESREĆE SU PRVI UZROK SMRTI MLADIH U SVIJETU

AKO STE VEZANI NA PREDNJEM SJEDALU ZA VRIJEME PROMETNE NESREĆE, IMATE 50% VIŠE ŠANSE DA PREŽIVITE

PRI BRZINI OD SAMO 30KM/H, ZRAČNI SE JASTUCI NAJČEŠĆE NE AKTIVIRAJU I U PROMETNOJ NESREĆI, TO MOŽE IMATI SMRTNE POSLJEDICE

A što sad?! Pozovi HAK!

Prometna kultura nije samo naučiti znakove i voziti auto. Kultura vožnje znači i usvojiti način defenzivne vožnje, prilagoditi se uvjetima tekućeg prometa, ne precenjivati svoje sposobnosti, prilagoditi se vremenskim uvjetima itd.

To je prilično kompleksno pitanje. Mi smo prije nekoliko godina pokrenuli peticiju o obvezi uvođenja prometnog odgoja u škole. Sada se u osnovnim školama o prometu poučava samo jedan sat u petom

razredu, kroz predmet tehničkog odgoja. U srednjim školama to je potpuno zanemareno. Možda bi se kroz građanski odgoj moglo o tome više govoriti. Naša je peticija išla u pravcu uvođenja prometnog odgoja kao samostalnog predmeta. Što će točno s tim biti, ne zna se, ali ja sam uvjeren da je promet kao takav zasluzio tridesetak sati godišnje. Mi imamo autoškole.

Autoškole su komercijalni vid školovanja i to se ne može usporediti sa sustavnim prometnim odgojem. Prometna kultura nije samo naučiti znakove i voziti auto. Kultura vožnje znači i usvojiti način defenzivne vožnje, prilagoditi se uvjetima tekućeg prometa, ne precjenjivati svoje sposobnosti, prilagoditi se vremenskim uvjetima, i tako dalje.

Prometni odgoj jedna je nužnost i to nam potvrđuje ta crna statistika.

Kako se financiraju ovakve stvari?

Ovo je sve samo naša dobra volja. Mi formalno radimo u suradnji sa županijskim savjetom za prevenciju kriminaliteta, ali to financiramo isključivo mi kao klub. Nikto nam u tome ne pomaže. Znači, sada kada mi ovo prezentiramo, naši ljudi, umjesto da rade svoj posao na cesti, u radionici i drugim mjestima, provode vrijeme ovdje i zapravo ne zarađuju. Postoje određeni nacionalni programi za prevenciju koji dobivaju sredstva, ali oni su drugačijeg koncepta i ovo nije tako nešto.

TERENSKA NASTAVA

Ornitološki rezervat Veliko Blato na Pagu

Pripremili: Filip Grdović i 4B

Veliko je blato zaštićeni ornitološki rezervat, proglašen 1988. godine te predstavlja pravo utočište mnogobrojnih ptica močvarica. Veliko blato se prostire na 462 ha površine s bujnom faunom i florom. Takvo očuvano močvarno područje jedno je od rijetkih u cijeloj Europi, pogotovo zbog ugroženosti močvarne ornitofaune i nestanka močvarnih biotopa. Rezervat je utočište za mnogobrojne ptice selice koje, naročito u vrijeme gniađenja, zimovanja i selidbe, naseljavaju ovo rijetko močvarno područje. Prema popisu napravljenog sa strane stručnjaka, zabilježeno je 143 vrste ptica. Istaknuli su najpogodnije dekade u pojedinoj sezoni za promatrače ptica.

Terenska nastava

Prirodoslovno grafička škola organizirala je terensku nastavu koja se održala 3. studenoga 2015. godine na Pagu, u Ornitološkom rezervatu Veliko blato, što je posljednje takvo mjesto u Europi na koje određene vrste ptica močvarica mogu sletjeti na svom putu prema jugu. Očuvano takvo močvarno područje danas je prava rijekost, pogotovo zbog sve veće ugroženosti močvarne ornitofaune i nestanka močvarnih područja u cijeloj Europi jer su močvarna staništa najbogatija i najraznolikija ptičjim svijetom.

Učenici 3. i 4. razreda kemijskog i ekološkog smjera u rezervatu su proveli

Močvarno područje jedno je od rijetkih u cijeloj Europi, pogotovo zbog ugroženosti močvarne ornitofaune i nestanka močvarnih biotopa

cijeli dan i svoje znanje iz učionice primjenili na terenu.

Bili su podijeljeni u 3 grupe koje su se izmjenjivale na slijedećim radionicama:

Kemijska radionica

Analizirali su kakvoću i sastav vode, kao najvažnijeg čimbenika u prirodi. Određivali su fizikalne i kemijske parametre vode Velikog blata. Temperatura vode bila je 140C, pH je iznosio oko 8 te je u njoj nađeno 0.02 mg/L nitrita, ali nisu dokazali postojanje amonijaka i fosfata.

Na temelju toga može se utvrditi da voda iz jezera u Velikom blatu spada u drugu kategoriju prema Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 153/2009, 63/2011, 130/2011 i 56/2013) to jest da je pogodna za žive organizme te ne sadrži nikakve štetne tvari i spojeve.

Ornitologija

Na početku radionice gospođa Morana Bačić upoznala je učenike s rezervatom i njegovom važnosti kao močvarnim područjem, te vrstama ptica koje тамо obitavaju. Podijelila je radne materijale i svaki član grupe dobio je dalekozor za promatranje ptica. Hodali su duž obale Velikog blata i zapisivali sve ptice koje vide. Budući da je vrijeme kasne jeseni, većina ptica selica odletjela je na jug pa su ostale samo rijetke ptice, a među njima: velika ševa, crna liska i krekelaljka.

Botanika rezervata

Uz profesora Gulina, vodiča, zadat je bio istraživati bogatu biljnu raznolikost rezervata, točnije, odrediti biljne vrste na staništu temeljem fotografija iz terenskog dnevnika (tablica s popisom 19 biljnih vrsta) te unijeti zabilješke na kartu područja Velikog blata.

ŽIVA SCENA

Lucija Miletic i Ivan Bašić zadovoljni nakon dobro odigrane predstave predstave

Piše: Ivica Antić, prof.

Kada smo u mjesecu studenom zamišljali prikladan program za predbožićne dane, nismo ni slutili u što će se pretvoriti naša dramska poslastica. Namjera je bila, iz poznate Raosove knjige *Vječno nasmijano nebo izvući pikantan tekst kojim ćemo dobro nasmijati publiku na prigodnoj svečanosti. Odabrali smo ludastu novelicu Vrčina, reći bi noćna posuda babe Kate. Činilo nam se da priča o babinoj miloj posudici, oko koje se raspreda šašavi dijalog babe, sina i nevjeste, zaigrana pučkim humorom, savršeno može rasplamsati dobro raspoloženje, uz već tradicionalno prisutnu pjesmu i poetsku riječ. Kada su scenom poskočili Ivan Bašić (sin), Pava Madunić (opaka nevjesta) te Lucija Miletic (simpatična bakica), arija se spontano zahihotala i svi smo shvatili kako je odabrana minijatura pun pogodak. Odjeveni skoro u izvorne nošnje, vižljastim gegom i govorom ruralnog podneblja, priuštili su nam vješti glumci slastan scenski zalogaj koji kao da je izao iz projekta kakve profesionalne dramske radionice. To, naravno, nismo sami umislili, nego smo čuli iz usta onih gledatelja koji su se nagledali svakojakih scenskih vratolomom.*

Priča o jednoj vrčini

Uloge u predstavi tumače Ivan Bašić, Pava Madunić i Lucija Miletic

Pjesma posvećena babinoj vrčini impresionira i najzahtjeviju publiku

I sam ravnatelj bio je impresioniran, rekavši gotovo imperativno – Vrčina mora ići na Lidrano. Nije nam u početku to bila nakana, ali je odlazak na tradicionalnu smotru mladenačkog stvaralaštva svakako dobrodošao. Elegantno smo prošli županijsku razinu i dobili priliku svoje umijeće predstaviti na Državnoj smotri u Solarisu, zajedno s najboljim predstavama iz cijele Hrvatske.

No, prije tog događaja Vrčinu nismo stavili u stanje mirovanja. Posjetili smo Ekonomsku školu tijekom karnevalskog ludila, oduševivši prisutno gledateljstvo. Nedugo poslije posjetili smo Dom umirovljenika u sklopu humanitarne akcije. Drage starice i starčići pucali su od smijeha prepoznavši u igri slike vlastitog životnog iskustva. Ako ćemo pravo, to nam je bilo najdirljiviji trenutak, osjećaj ispunjenosti zbog plemenitog čina.

A onda je došao i dan odlaska na državno pripetavanje. Osim brojnih predstavica, što pojedinačnih, što skupnih (a bilo je zista lijepih scenskih događaja), imali smo i društvene „predstave“ tijekom dana, ali i noćnih ura. Družilo se, pričalo, pjevalo u su zvučju zajedništva. Ostvarena su krasna poznanstva i prijateljstva što je glavni zgoditak cijele priče. U svemu tome naša je scenska

minijatura dobila sasvim pozitivnu i ohrabrujuću riječ, opravdavši još jednom sve što smo u nju uložili. Tužno nam je i bilo napustiti društveni i stvaralački ambijent zabave, užitka i radosti.

I tu nije bio kraj igranja. Eko dani su prigodom otvorenja dviju lijepih izložbi (hrvatskih karikaturista i mladih fotografa) ponudili Vrčini novi bljesak koji je ponovno efektno odskočio pred zatranom publikom.

Ovogodišnji Novi spektar će već biti tiskan, zasigurno i podijeljen do konca nastavne godine, da neće uspjeti ni popratiti nove Vrčnine avanture koje će se nastaviti sredinom ljeta na rodnoj grudi njenog autora Ivana Raosa, u slikovitim mjestušu na rubu Imotske krajine, Medovu Dolcu. Raosovi dani bit će svojevrsni vrhunac nezaboravne priče što je hrpici zanesenjaka obilježila zadnju godinu školjanja u našoj Grafičkoj.

Misleći o tome i svjesni vremena koje putuje noseći sa sobom prekrasne priče i slike, bit ćemo radosni i tužni istovremeno. Radosni zbog ludosti kojom smo ispunili naša druženja i naša kreativna otkrivanja, a tužni i suzoliki jer ovako sabrani više nećemo stvarati vrludorije po školskim hodnicima i učionicama, pred iskričavim očima dragog kolektiva. Možda prigodno... kad se budu sladili jubileji i razna mementa. A i to je nešto... Bože moj!

Skladatelj ovih redaka tješi se novim licima, novim glumačkim šašavcima i zanesenjacima... Ipak, teško je sada o tome misliti. Ovoj storiji još nije kraj, a njegove su oči sijevnule kroz prozor, nagovijestile suzu i stale ukočeno zuriti u nebesko plavetnilo čistog proljetnog dana. Da se tako gorljivo teleportirao u skori futur, njegovi bi se osjećaji u tili čas prelili preko ruba babine vrčine.

Šou maragon...

Govor mržnje ili sloboda govora?

ŽIVA SCENA

Razlikujemo li satirički članak, novinsku sprudnju, provokaciju? Slobodu govora od verbalnog izazivanja? Aktualan je to i goruci problem, ne i jedini.

Zasigurno ste čuli za teroristički napad u Francuskoj. Za satirički, ali krvavi, časopis Charlie Hebdo koji je u više navrata i direktno vrijedao religioznu osjetljivost naroda, ljudi posvećenih svome bogu, k tome i „talaca“ ekstremista, tobožnjih branitelja iste vjere. Ma, gdje bi Muhamed bio izostavljen! A šerijatski zakon izričito brani artističko igranje Alahom, u bilo koje svrhe.

Teroristički napad oštro moramo osuditi. Ali, oštro moramo odbaciti i tumačenje svega islamskog terorističkim zlom.

Ljudi sve više promišljaju, sude, govore kako im je servirano – od strane nepouzdanih novinskih izvora, politike, vlastitih bogoljubaca i njima sličnih.

Napad na Charlie, napad je na slobodu govora, na čovječnost, i svakako se moramo oduprijeti zlu i sačuvati naše pravo. No, pitam vas ja – jesmo li prekoračili mjeru kritičkog i smionog govora, jesmo li nekoga sasjekli uvredama? Ipak živimo po nekim moralnim načelima, društvenim i ljudskim principima kojima su nas učili još naši roditelji. Počevši od zgražanja nad vrijedanjem drugih ljudi, nad mržnjom spram drugačijih.

Charlie Hebdo svakako nije časopis za svaku glavicu. Satira kojom se služi zna biti izuzetno britka, nerijetko intelektualno složena. Ali baš zato mora inteligentno izbjegavati i dojam teških uvreda. U suprotnom, vraća se višestruko poput bumeranga. Šačica islamskih ekstremista čini taj bumerang, za „uzvišen cilj“ a uz previšoku cijenu.

Malo iza ove tragedije u Africi, u gradu Maiduguri brutalni ekstremist Boko Haram sa svojim čoporom počinio je masakr težak dvije tisuće nevine djece, majki, očeva, baka i djedova.

Mi to možemo, mi to hoćemo!

Leonardo Miodrag, 2D
Prvi rad u kategoriji samostalnih novinarskih radova predložen za Državnu smotru Lidorano 2015.

Ponovno vas pitam – zašto se na ovo nije uzvitlala medijska prašina kao u prethodnom slučaju? Nije li život jednako vrijedan, bez obzira na boje, religije, nacije... Na jedno uho svijetu uđe, na drugo izide!

Jesu li SAD, svjetska velesila, dominantna članica UN-a i NATO-a, učinile dovoljno u sprječavanju ovoga zla? Treba li dati izravan odgovor?! Imaju oni, naravno, svojih i „naših“ prioriteta! Ne ljudskih u temeljnog smislu rijeći, nego ekonomskih, trulokapitalističkih! Vidjeli smo to u pojasu Gaze. Dok su Izraelišani bombardirali, desetke je tisuća smrtnika izginulo našavši se (a tko im je kriv!) na položajima „vojnih ciljeva“. I što su Ameri poduzeli za spas nemoćnika? Treba li ovdje odgovora?!

Ujedinjeni narodi obustavili su napade, ili ih barem ublažili, te su američke bombe, rakete i meci u rukama Izraelaca nakratko utihnuli.

Stavivši sve ovo u jedan bubanj, pa dodavši građanski rat u Ukrajini (sličan našem Domovinskom) i još stotine svakodnevnih „incidenata“, dolazimo do jasnih zaključaka.

Danas nije jučer. Nećemo lako spasiti jučerašnju slobodu (ne prizivam nama „drage“ nostalgiye!). Bit ćemo u okovima velikih korporacija i sličnih organizacija. I naša će se sloboda izražavanja interpretirati na stotine načina. Morat ćemo paziti kako je koristimo kao i sva ostala građanska prava dobivena konvencijama. Zamislimo samo svijet ropsstva u društвima gdje je nedostupno obrazovanje! Zamislimo svijet gdje tragamo za znanjem, a ne za pitkom vodom! Bolji, čišći, vedriji svijet, gdje napredak ubija mržnju. Mnogi su naši preci to tražili; tražimo i mi danas, a i sutra ćemo. Izgleda kao nemoguća misija, ali ne smijemo iznevjeriti vjeru. Nastojmo slobodama i pravednošću nadvladati profite. Radije pišimo knjige nego tabloidne časopise i provokatorska glasila. Izražavajmo se slobodno, ali i odgovorno, bez nesnošljivosti iza koje vrebaju mržnja i strah.

Mi to možemo, mi to hoćemo!

DRŽAVNO NATJECANJE

Zlatni Skorić, Sudinja i Kožnjak brončani

U Grafičkoj školi u Zagrebu, 23. i 24. travnja održano je 7. državno natjecanje učenica i učenika iz Obrazovnog sektora grafika i audiovizualne tehnologije. Naši su učenici i ove godine postigli odlične rezultate:

Mateo Skorić (3C) osvojio je prvo mjesto u kategoriji grafičke tehnologije, a Luka Kožnjak (3E) i Matija Sudinja (4B) za svoj su rad u kategoriji multimedije dobili brončanu medalju.

Mateo je u suradnji s mentoricom prof. Martinom Perić napravio omot za fiktivnu glazbenu grupu "Hallmark" za koji je od državnog povjerenstva dobio najveći broj bodova i tako nastavio sjajan niz odličnih rezultata grafičara na državnim natjecanjima posljednjih godina.

Luka i Matija izradili su web stranicu za glazbenu grupu "Postolar tripper". U izradi rada vodila ih je mentorica prof. Maja Glavan.

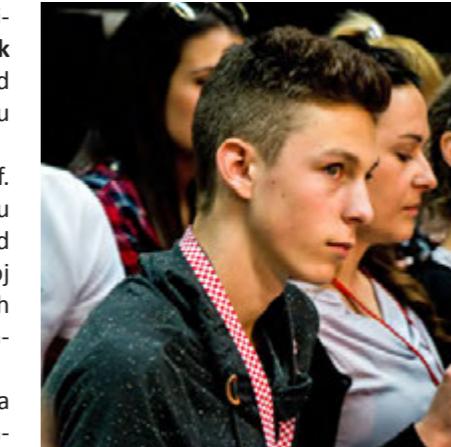
Uz natjecanje je održana i smotra fotografije i grafičkog dizajna na kojoj su sudjelovali učenici: Tina Milačić, Gina Gallinella, Andrea Šišeta, Fran Vrklian, Petra Antić, Lovre Dujmović i Karla Šaranjanja. (mentorice: prof. Anamarija Ivković i Martina Perić). (Matija Sudinja, 4B)

I ove godine smo ponosni na uspjehe naših učenika na državnom natjecanju

7. DRŽAVNO NATJECANJE UČENIKA IZ OBRAZOVNOG SEKTORA GRAFIKA I AUDIOVIZUALNE TEHNOLOGIJE

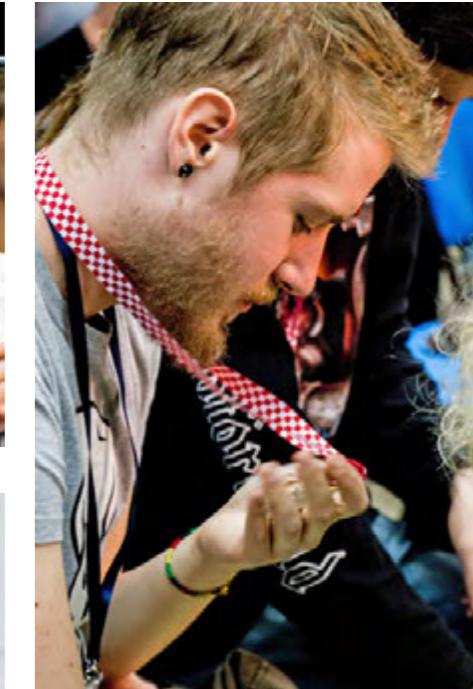
GRAFIČKA ŠKOLA U ZAGREBU

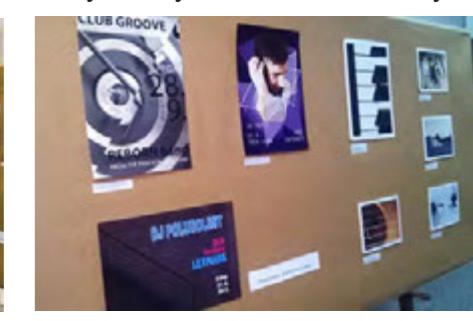
Mateo Skorić i njegov nagrađeni rad

Zadovoljni učenici i ponosne mentorice

Matija Sudinja sa brončanom medaljom

Radovi naših učenika na smotri

Blagdan čovještva

Pостоје
две
начина
да
покажемо
nekome
da ga volimo.
Prvi je način
da voljenu osobu
darujeemo
nekim poklonom ili darom. I mi
ćemo se ovoga Božića darivati, s nestreljenjem ići
pod naše borove i pohlepno kidati lijepi i svjetlucave
omote. I Bog nas je najprije tako volio. Poklonio
nam je kao najveći dar sam naš život. Zatim nam
je darovao svijet koji nas okružuje: sunce, mjesec,
zvijezde, mora, jezera, rijeke, planine, proplanke i
sav živi svijet...

Ali, postoji i drugi način da pokažem drugome
koliko ga volim. Taj drugi način teži je od prvoga. Taj
se drugi način sastoji u tome da zaboravimo na sebe
i svoju ugodu i da trpimo za osobu koju volimo. Da
uđemo zajedno s njom u njenu bol i patnju, u njene
teškoće i da je ne napustimo...

Dok u prvom slučaju ostajemo nekako odvojeni
od osobe koju darujemo, u ovom drugom mi se
neraskidivo vežemo za sudbinu voljene osobe

i spremni smo sebe izgubiti da bi ta osoba
živjela.

Prvi način ljubavi može biti ponekad izgovor i
kompenzacija za ljubav koju nemamo ili ne želimo
dati. Može to biti neka ljubav odozgo. Takvim
načinom možemo čak i povrijediti osobu...

Drugi način pokazuje ljubav odozdo. On ne može
prevariti jer tek tu ljubav dostiže svoju istinu. Samo
ona ljubav koja drugog stavlja ispred sebe, kojoj je
važnija osoba koju ljubi od same sebe jest istinska
ljubav...

Zašto je Isus došao

Upravo ovaj drugi način Bog je pokazao u svome
sinu Isusu. Do tada smo još mogli sumnjati da li nas
Bog uistinu voli...

Upravo tu leži odgovor na pitanje zašto je Isus
došao na svijet kao malo bezopasno dijete,
koje toliko ovisi o ljubavi čovjeka. Kakav je
rizik Bog preuzeo kada je to malo dijete poslao
na svijet...što mu se je sve moglo dogoditi?

Isus je kod svoga Oca na nebu bio na sigurnom.
Ipak, odrekao se svoje sigurnosti i udobnosti da bi
nam pokazao koliko nas voli. Onaj koji je napunio
svemir sa zvjezdama postao je tako malen i počeo
je obnavljati ovaj naš svijet, ne iz nekog prijestolja,
nego iz štalice.

Bog je preko Isusa učinio još ljepše djelo nego kada
je stvorio prvič čovjeka od zemlje. Sada je on sam
postao zemlja da bi nama pokazao koliko vrijedimo
jer smo to bili zaboravili.

Bog je postao što i mi – da ne poželimo biti išta
drugo osim što jesmo – ljudi. Nije potrebno biti
savršen kao anđeo da bi bio čovjek. Nije potrebno
biti supreman da bih se osjećao dostoanstveno.
Ne, baš suprotno!

Ova noć nam želi poručiti da smo jaki onoliko
koliko se priznamo slabima. Samo se istinski
veliki ljudi mogu priznati slabima i nemoćnim.
Sveti je Pavao odlično shvatio poruku Božića
kada je uskliknuo „Još ču se više hvaliti svojim
slabostima da se u meni nastani Kristova snaga.“
U Evanđelju vidimo da je Isusovo rođenje bilo

prepuno malih, slabih i grešnih
ljudi. To Boga nije sprječilo da
izvede svoj plan.

Možda se i sami ponekad osjećamo
nemoćno i nedosaso zadači koja je
pred nas stavljenja. Tada na koljenima
treba doći pred jaslice i učiti se od ovoga
maloga djeteta. Ono nije preobrazilo
svijet svojim perfekcionizmom.

Od početka do kraja ostao je uz nas

Ovo je dijete preobrazilo svijet time da je
ušlo u našu nemoć i našu samoću. Nije on spasio
svijet svojim čudima nego jednostavno time što je
od početka do kraja ostao uz nas. Nije pobjegao od
čovještva nego ga je upio cijelim svojim bićem. Živio
je svoje čovještvo do kraja.

Božić je blagdan svega što je ljudsko. Osjeti se danas
živim, zapazi svoju tjelesnost – jer Bog je tijelom
postao. To od čega si ti, od toga je i On. Usudi
se biti čovjek. Muški, budi muško. Ženski, budi
žensko! Budi radnik, ratnik, zaljubljenik, jak, nježan,

strastven...
Smij se jasnim
smijehom, i placi suzama.
Ne bježi u iluzije, voli stvarnost!
Raduj se hladnoći, vrućini, znoju, umoru!
Ne raščovječuj se jer Bog se učovječio! Savršeni
je postao nesavršeni da prihvativimo svoje
nesavršenstvo. Čovjek, kako to gordo zvuči – ali
samo zato jer je Bog čovjekom postao.

Stani uz jaslice, i u šutnji gledaj čaroliju gole ljudske
egzistencije. Neće sagriješiti ako pozavidiš volu
i magarcu na njihovoj jednostavnosti. Usudi se to
otajstvo ne obuhvaćati mišlu, već mu daj da ono
tebe obuhvati. Nek' u tebi probudi djetinjstvo tvoje
duše. Sviest duboke ljudske krvkosti. I ne prepadni
je se, jer su to jaslice u kojima se u tebi rađa Bog.

INTERVJU s karikaturistom Srećkom Puntarićem

Razgovarao: Antonio Grubić, 3E

Tijekom ovogodišnjih "Eko-dana" otvorili smo izložbu pod nazivom "Grad", članova Hrvatskog društva karikaturista, jednog od najnagrađivanih društava u Europi. Gosti naše škole bila su i dva iznimna člana HKD-a, Damir Novak i Srećko Puntarić. Osim što su svojom nazočnošću uveličali otvaranje izložbe, održali su i predavanje o karikaturi u 4b razredu.

Bila je to i prigoda za razgovor sa Srećkom Puntarićem, najpopularnijim hrvatskim karikaturistom.

Gdje i kada ste objavili prvu karikaturu?

Tijekom studija 1974. pojavio se humorističko-satirički časopis Kerempuh. Pratio sam ga jer mi je odgovarao njegov moderni humor. Kao mačak oko vruće kaše obilazio sam oko ideje, poslati im ili ne po-

Srećko Puntarić - Felix

vladajućima. A ja sam karikaturu izabrao baš zato što mi se činila najslobodnijim medijem. Uz to, volio sam brzo svoje misli stavljati na papir.

1983. godine osnovano je

Crtanje na domaćem terenu dijelim pak na dva razdoblja, prije i poslije 1990.

Imaj ti iz povijesti pet, a ja bum ti rekел как je to zapravo bilo

Mora postojati granica zdravog razuma i dobrog ukusa

OKO IDEJE kao mačak oko vruće kaše

slati koju svoju karikaturu. Imao sam tada 22 godine, skupljao sam hrabrost, a onda sam krajem 1974. odlučio pokušati. U to je vrijeme vladala gripe, a još su se uvijek osjećali i odjeci turbulentne '71. Ondašnji su milicajci znali govoriti: "Ne grupiši se!" pa sam nacrtao karikaturu na kojoj miličajac prilazi grupi ljudi vičući: "Ne gripiši se!" I nju sam poslao u Kerempuh, a oni su je objavili u veljači '75. Bila je to moja prva objavljena, a ujedno i prva politička karikatura. I eto, od tada više nisam znao stati. No, Kerempuh je nakon dvije godine prestao izlaziti jer su mu, kako nam rekoše, prestale stizati dotacije. Možda je razlog gašenju bilo i to što se nekome zamjerio. Kao što je poznato, humor je uvijek problematičan, ako ne ide niz dlaku

Hrvatsko društvo karikaturista. Jeste li tada upoznali našeg ravnatelja koji se u to vrijeme intenzivno bavio karikaturom?

Tomislava sam poznavao otprije jer smo zajedno studirali na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Znači, prijatelji smo već dugo. Inače, preko Društva karikature mogli smo grupno slati na razne svjetske izložbe, a te su manifestacije bile specifične jer se samo crtežom, bez ijedne riječi, moralno pokazati sve, i sve je svima moralno biti jasno na prvu.

80-ih godina Srećko je počeo dobivati i nagrade pa je tako '86. osvojio Grand

Prix u Turskoj, a odmah sljedeće godine u Belgiji. Temeljem tog uspjeha "Vjesnik" je objavio intervju s njim. Odmah su ga pozvali i na suradnju pa od 1987. u Vjesniku počinje izlaziti njegov strip "E, moj Darwine", čijim je nazivom htio aludirati na to kako Darwin u svojoj teoriji evolucije nije procijenio da mu teorija na ovim prostorima neće "štimati".

Kada je izšao Vaš prvi, popularni "Felix"?

Od 1987. do 1995. crtao je i za švicarski humoristički tjednik Nebelspalter gdje je objavljivao karikature o međunarodnim temama. To mu je bilo posebno izazovno jer je tamo karikatura mogla biti na cijeloj

duplerici, pa i na naslovnicu. Puntariću je uspjelo i jedno i drugo. Crtanje na domaćem terenu dijeli pak na dva razdoblja, prije i poslije 1990.

Do '90. političkom smo karikaturom samo pipkali. Znali smo da se ne smije dirati Tita, domaće političare i Centralni komitet. No, onda smo mi išli na mala vrata, preko srpa i čekića, pa udri na Marxa. Ipak, već se 1989. moglo osjetiti da s dolaskom višestraća dolazi i sloboda govora. A od 2000. na ovomo vrijeme je dugoročnog izvlačenja iz tranzicije. U to mirnodopsko vrijeme drugi su izazovi, druge su vrste gluposti. Ima sad puno "štofa", ali nije smiješan. To je više za sjesti i plakati, a meni je humor najbitniji jer

preko njega pokušavam naći istinu. Znate, u svojim karikaturama volim propitivati povijest. U tom kontekstu moram reći da me odgojio djed rekavši mi jednom ovako: "Imaj ti iz povijesti pet, a ja bum ti rekel как je to zapravo bilo."

Potaknuti tragičnom sudbinom koja je baš zbog provokativne karikature zadesila kolege satiričnog časopisa Charlie Hebdo, recite nam postoji li kod Vas autocenzura?

U Charlie Hebdu bili su bez ikakvih granica i sve su ismijavali, a ja mislim da

uvijek mora postojati granica zdravog razuma i dobrog ukusa. Humor je lijep, on je poezija i svaki se dan pitam ima li u mom crtežu mrva humor jer, ako se previše ražestim i prijeđem granicu, onda tu humora više nema. Nisam odredio u što neću dirati, već dok radim, osjetim ako nešto nije u redu i zbog tog tihog glasa savjesti odustanem. Ja zapravo, kao stari rašljar, umjesto vode tražim ljudsku glupost i naši političari su mi jako inspirativni jer je oko njih puno laži i zakulisnih igara, dok je narod na vjetrometini.

I na kraju, kako Vam se svidjelo biti gostom naše škole i našega grada?

I u gradu kao i u vašoj školi osjeća se opušteniji život. Grad je lijep i turistički atraktiv, a odnosi su u školi između ravnatelja, nastavnika i učenika izvrsni. Osjećao sam se ugodno.

Damir Novak, ravnatelj Tomislav Grbin, profesor Mate Ljubičić i Srećko Puntarić
Karikaturisti Srećko Puntarić Felix i Damir Novak na satu primjenjenog crtanja kod profesoara Mate Ljubičića i učenika 4.b održali predavanje o karikaturi i kreativnu radionicu crtanja

Felix daje upute učenicima

Vrijedni učenici karikaturistima prezentirali svoje vještine

...s otvorenja izložbe karikature u Kazalištu lutaka

Mate Ljubičić promatra svoju karikaturu koju je na ploči nacrtao Damir Novak

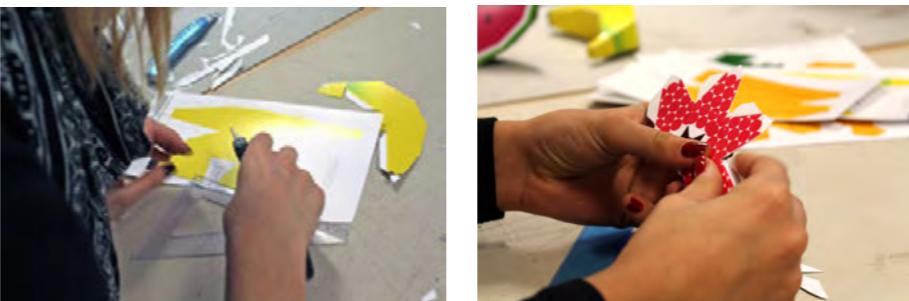
KREATIVNA RADIONICA

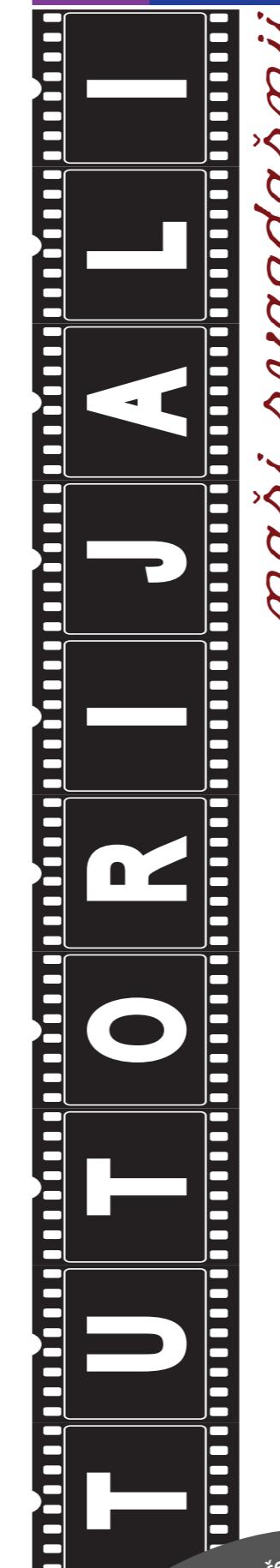
Slatki grafički plodovi

Tina
Milačić
4C

Postupak izrade voća vrlo je jednostavan i lak. Printali smo plašteve voća sa stranice <http://mrprintables.com/play-fruit-templates.html>. Skalpelom smo ih obrezali i savili. Nakon toga smo formirali 3D uzorke i zalijepili ih.

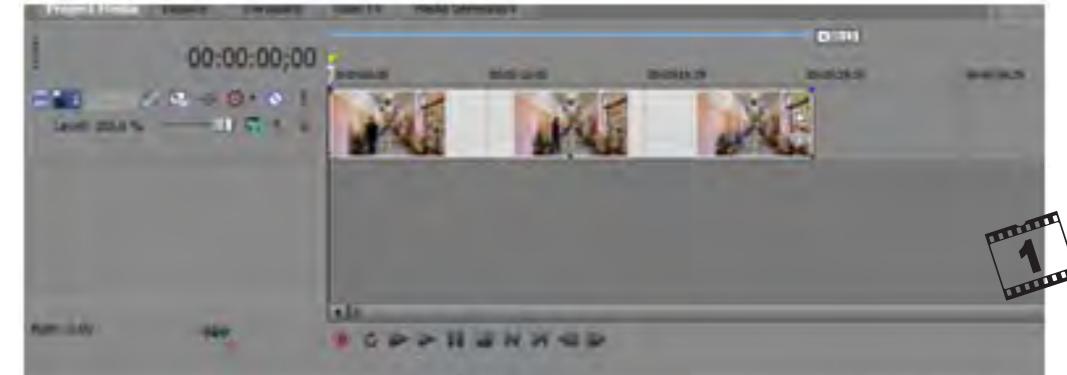
Učenici 4. c s profesoricom Martinom Perić u grafičkoj radionici na vježbama postali su pravi virtuozzi kada su u pitanju plaštivi za ambalažu i 3D dizajn

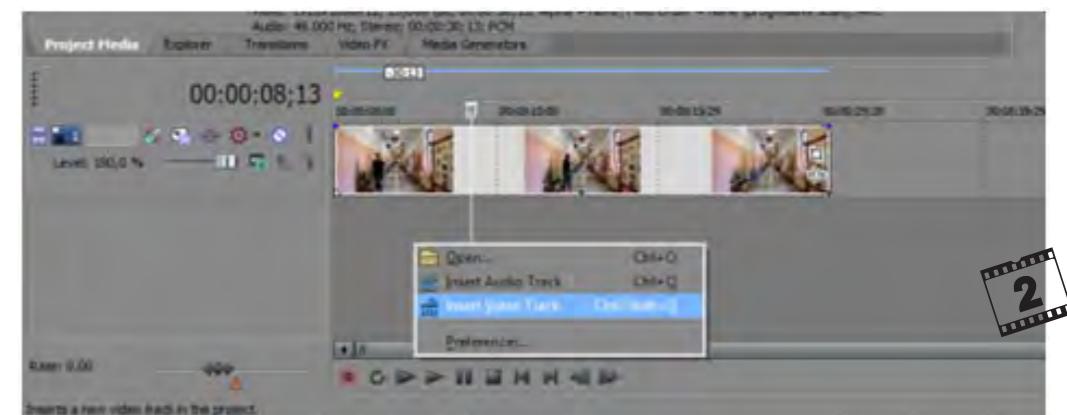
Pripremili: Vesna Krnčević s učenicima 4.D razreda Medijskog tehničara Leon Gnjidićem i Franom Vrkljan

Za ovaj tutorijal potrebna je jedna snimka osobe sa različitih strana kadra.

Uvezite video u Sony Vegas Pro 11 Drag and drop-om gdje program prilagođava postavke projekta postavkama videa.

Kliknite desnom tipkom u prazan prostor ispod trake videa i zatim na "Insert video track".

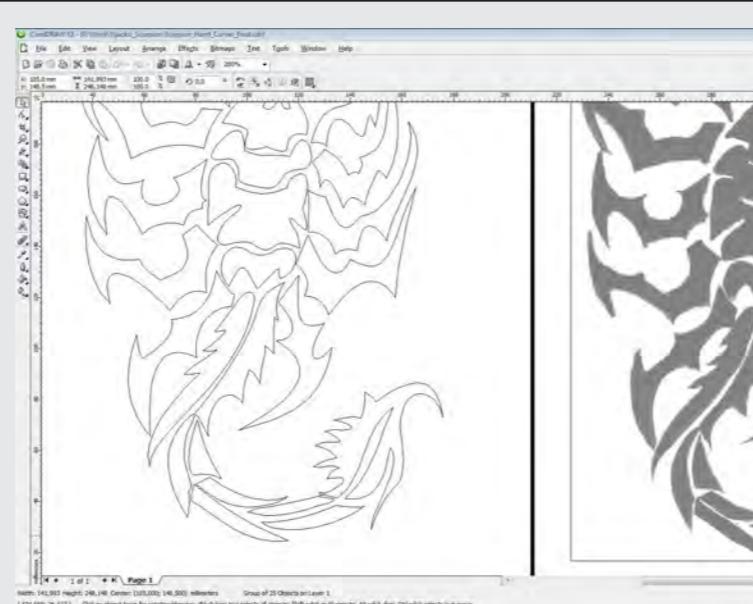
Pritiskom tipke S na područje videa na koje se želi kasnije pojaviti "klon" osobe, režete video na dva dijela.

Okušajte se u KLONIRANJU i skinite cijeli tutorial po koracima s web stranice naše škole

Crtež u bilježnici učenice...

Vektorizacija skeniranog crteža...

Škorpion koji je odgmizao iz bilježnice na majicu...

Ponekad učeničke crtakarije zapnu profesorima za oko... Tako je i ovaj uradak, u par koraka i uz malo dobre volje, napustio "sketchboard"...

Čišćenje i priprema izrezanih folija...

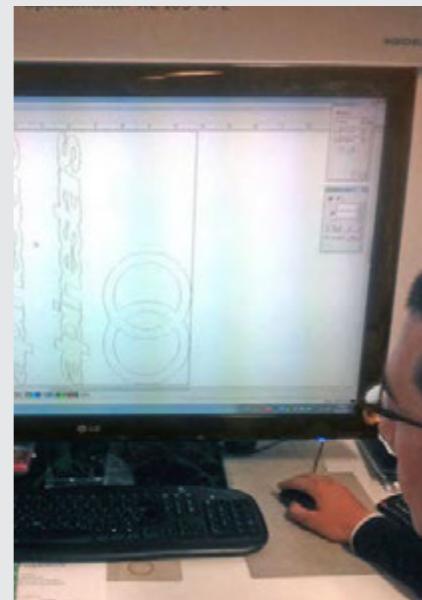

Smještaj motiva na majicu i gotov temo-transfer

... iz GRAF IČKE RADIONICE

Kod staroga Roland...

Učenici 2c razreda (Filip Aleksić, Petar Grgić) uspješno su upogonili donirani rezač folije Roland PNC-5000 (zahvale tvrtci FG Grafika). Sve je bilo lako uz njihov čvrsti naum da izrade naljepnice za svoja vozila...

Smještaj vektorskih logotipa u aplikaciji te podešavanje folije za rezanje...

Naši vrijedni momci čiste i pripremaju gotove, izrezane oblike...

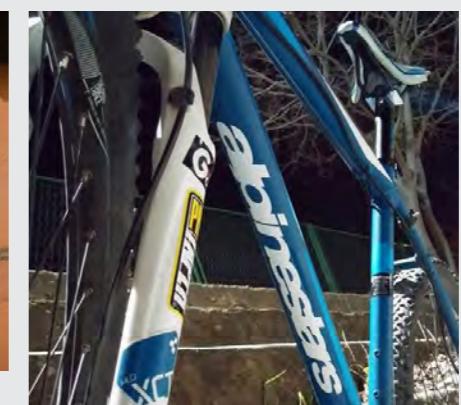
Iščekivanje uz šetnju glave rezača...

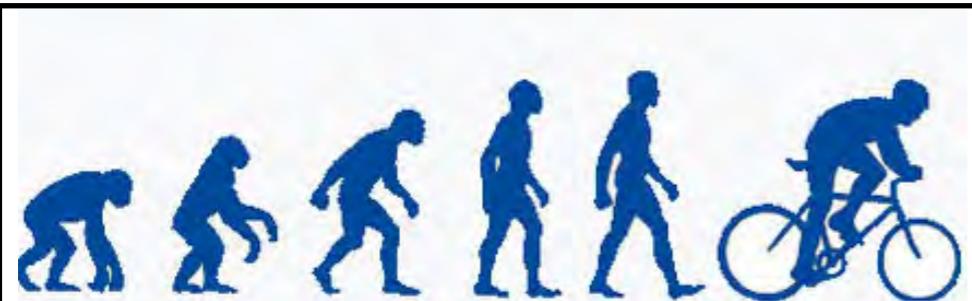

Naši vrijedni momci čiste i pripremaju gotove, izrezane oblike...

Naljepnice prije primjene i krajnji rezultat...

PROMETNA KULTURA

Pedaliranje i Nextbike

Piše: Leonardo Miodrag, 3D

Svjet postaje globalno selo. Naš životi postaju sve više i više užurbanici. Pokušavamo neometano obavljati naše dužnosti i poslove, no postoji mnogo prepreka putem. Jedna od tih je promet.

Vrlo je užurban, vrlo fluidan. Ako, primjerice, provedete jedan dan u glavnom gradu Kine, Pekingu, gradski smog ima utjecaj na vaša pluća kao da ste popušili cijelu kutiju cigareta. Gradske gužve u samom centru prouzročile su velike emisije štetnih plinova te je cijelo pekinško društvo koštalo više od 11 milijardi dolara godišnje.

Jedan sloj „buntovnika“

Gužve bivaju i po nekoliko desetaka kilometara duge i to samo u gradu – nismo ni uključili periferije. Ljudi širom svijeta pokušavaju zaobići taj goruci i trendovski problem prometa koristeći se nekim od servisa gradskog prijevoza. Autobusi, tramvaji ili pak Metro, samo su neki od načina na koje su baš u ovom trenutku prevoze milijuni stanovnika „nekoć“ z-

lene planete. U samoj grupi „buntovnika“ koji pokušavaju prkositi gužvama nailazimo na još jedan sloj „buntovnika.“ Većina tih ljudi smatra gradski prijevoz ili preskupim, nehigijenskim, neučinkovitim ili, pak, zatrpanim. E, danas ču pisati o njima - biciklistima.

Vaš bicikl ugurate u jedan od slobodnih mesta na terminalu te se on automatski zaključava

Bicikl je najzdraviji način prijevoza, vrlo jeftin te praktičan. U Hrvatskoj imamo raširenu zajednicu ljubitelja vožnje na dva kotača s pedalamama

Pri svakom iznajmljivanju dobijate kod lokota koji se nalazi na biciklu u slučaju da vam zatreba

voza u gradu, ali i šire. Možda ste baš vi osoba koja ima entuzijazma za biciklizam, smatrate da su cijene ostalih načina gradskog prijevoza skupe, a taksi ne trebani spominjati. Nextbike je jedno od niza rješenja sustava javnog gradskog bicikla. Najrašireniji sustav u Hrvata, a možemo ga za sada naći u Zagrebu, Karlovcu, Gospiću i Šibeniku. Prije nekoliko dana i Vukovar ga je odabrao na svom javnom natječaju gdje su baš birali partnera u sustavu javnih bicikala. Koristeći Nextbike u Šibeniku uvidio sam vrlo efikasan, jednostavan i „bezbolan“ način javnog gradskog prijevoza ili čak rekreacijskih vožnji po gradu i izvan njega.

Nextbike radi na sistemu iznajmljivanja bicikala korisniku po cjeni od 8 kuna na sat. Postoji i opcija gdje plaćate i mjesечно neku vrstu članarine te se povećava i broj besplatnih dnevnih minuta koji su inače 30 minuta dnevno na veću cifru, a i cijena iznajmljivanja po satu se drastično smanjuje. U Zadru još ne postoji ovačko raširena mreža javnih bicikala koja bi bila jednostavna, brza i transparentna.

Naša škola svake godine u sklopu Eko Dana organizira biciklijadu, prepoznavši važnost zdravog i ekonomičnog načina prijevoza

bike s broja mobitela kojeg ste prethodno registrirali. Druga solucija je korištenjem mobilne aplikacije, skeniranjem bar koda s bicikla te potvrdom pritisnuvši unajmljivanje. U trenu čujete glasovnu potvrdu terminala i bicikl je otključan pa ga možete vrlo jednostavno izvući s terminala i nastaviti pedalirati. Treća solucija prijava je na terminal, unos broja vašeg željenog bicikla te ponovna potvrda, a nakon toga samo što može slijediti jest uživanje u vožnji.

Povrat bicikla je još jednostavniji – nisam ni ja mogao vjerovati da se još nešto u cijelom procesu može pojednostaviti, no prevario sam se. Vaš bicikl ugurate u jedan od slobodnih mesta na terminalu te se on automatski zaključava i označuje kao vraćenim. Potom se vaš Nextbike račun tereti iznosom po valjanom cjeniku bez bilo kakve potrebe za vađenjem novca – jednostavno i bezbolno. Pri svakom iznajmljivanju dobijate kod lokota koji se nalazi na biciklu u slučaju da vam zatreba.

Ekološka dimenzija

Voziti se jeftino, ugodno i relativno brzo, san je svakog poslovnog čovjeka, a kako mi se čini i učenika srednjih škola. Pogledate li u Perivoju Vladimira Nazora na mesta gdje se parkiraju bicikli, dojam je kako mesta uviјek nedostaje. Valja razmislit...

Iz perspektive našeg interesa, ali i općenito, značaj Nextbikera nosi i ekološku dimenziju. Manje ispušnih plinova - manje odvratnoga smoga. U Zadar, kako se dalo i zaključiti, Nextbike još nije dopedalirao. Šibenik je već jako dobro reagirao kao i grad na četiri rijeke. U Zagrebu se udomaćio pa mnogi korisnici svakodnevno bicikliraju na svoje destinacije. Pritom ne mare za parking te uredno troše omražene kalorije.

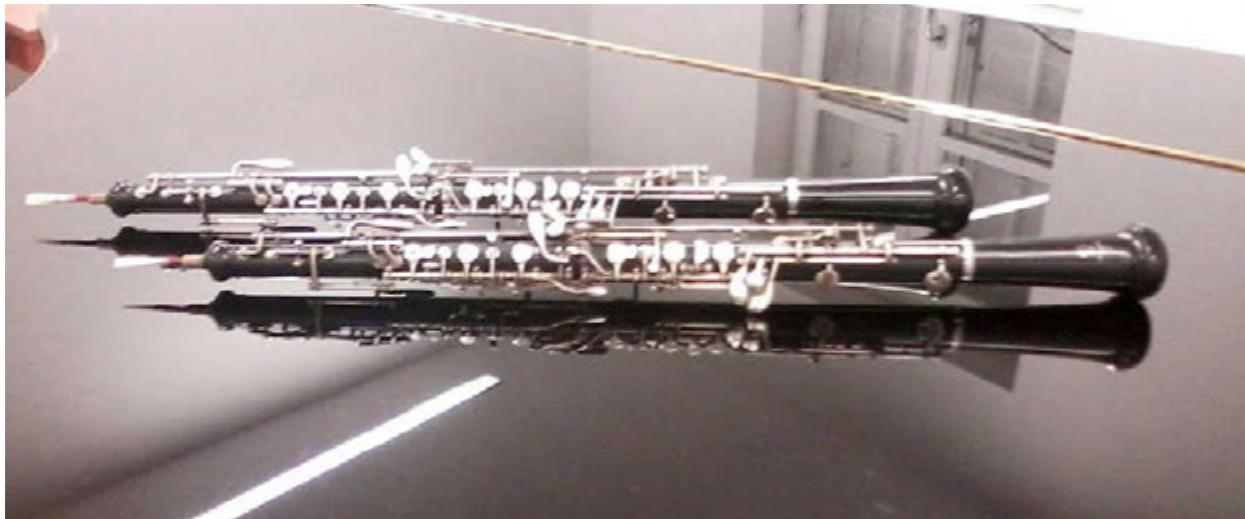
Nedostatak gradskog sustava javnih bicikala kao što je Nextbike i brojne biorokratske zavrzlame oko realizacije istog, ne smiju nas demotivirati. Ne odustajmo od ugodne vožnje do škole, posla ili kafića na veselu cugu s prijateljima. Ako imate bicikl negdje na tavanu, možda u podrumu, isplati se renovirati ga, sjesti na njega te početi misliti i živjeti „zeleno“. Naš planet itekako reagira na naše odluke. Krenimo za početak i malim korakom kako bi ograničili te smanjili korištenje fosilnih goriva i sličnih poštosti. Naravno - pedaliranjem, skejtanjem, rolanjem, trčanjem, šetnjom...

Zdravi i pokretni bili!

GLAZBENA UČIONICA

»Lijepo je biti poseban«

Većinom svi klimaju glavom i samo kažu „aha“. Nekada me ovakve stvari znaju kako razljutiti, a i rastužiti jer čovjek shvati koliko nove generacije uopće ne prate glazbu misleći da je to samo, slušalice u uši i mozak na pašu. Mislim da svatko može zaroniti malo dublje!

Piše: Ivana Soldo, 1E

Malo ljudi svira ovaj instrument. Kad god ga spomenem većina ljudi samo postavi pitanje: „A što je to?“ Onda se ja uhvatim pričati da je to drveni puhači instrument s dvostrukim jezičkom od trske. Na prvi pogled najsličniji klarinetu, ali se na početnom dijelu cijevi nalazi i kratka metalna cjevčica u koju je udjenut jezičak, dok je ljevkasto proširenje na kraju cijevi vidljivo manje nego na klarinetu. Zvuk koji proizlazi iz dvostrukog ježićka promalo je oštar, sramežljiv i prodoran, zbog čega se oboja katkad naziva i truba drvenih glazbenih instrumenata. Međutim, ovaj instrument može zvučati i nježno i toplo, idilično i dirljivo, a to je uloga koja joj se tipično dodjeljuje u klasičnoj glazbi, iako se skoro svaki orkestar koji ima obou štima po njoj. Većinom svi klimaju glavom i samo kažu „aha“! Nekada me ovakve stvari znaju kako razljutiti, a i rastužiti jer čovjek shvati koliko nove generacije uopće ne prate glazbu jer oni misle da je to samo, slušalice u uši i mozak na pašu. Mislim da svatko može zaroniti malo dublje! U svakom slučaju, biti oboist velika je čast, a i težina jer, koliko truda toliko i uspjeha!

Ivana Soldo u sredini svira obou

U grupi koja postoji već 3 godine pjeva i učenica iz naše škole

...IZ NAŠE ŠKOLE

Korona – Band Zadar

Piše: Roža Milković, 3E

Rock grupa koja postoji već 3 godine. Dio su orkestra Korona i glazbene poduke Korona koja djeluje na području Zadarske županije. Za njihov rad zaslužan je voditelj glazbene poduke Darko Vlašić.

S pjesmom „Nikolina“ nastupili su u Đurđevcu na međunarodnom natjecanju. Primaju podršku od obitelji, prijatelja, poznanika, a nije rijetkost i od potpunih neznanaca.

Grupa Korona ne svira samo preko ljeta nego i u Božićne dane. Među njima je i Božićna priredba u Polači. Prepoznaju je kao najbolju zabavu u Božićno vrijeme. „Za vrijeme dok sviramo većinom smo ozbiljni i odgovorni jer nam je u cilju da pokažemo ljudima što znamo. Priredba je puna događanja i nismo jedini koji ondje sviraju. Većinom se okupljaju klape i KUD-ovi, ali bude i solo nastupa. Nakon što odradimo svoj dio posla, sljedi spremanje opreme i večera. Naravno, tu se nasatavlja dobro raspoloženje, ples i pjesma do kasnih noćnih sati.“

S orkestrom Korona održavaju teen-festivale. Nedavno je održan dvadeseti festival na kojem su, kako kažu, posebno ponosni. „Svaka nova svirka nam je još veći izazov i bolja atmosfera. Probe koje održavamo jednom do dva puta tjedno nisu ni približno dovoljne za sve naše želje

Grupa Korona ne svira samo preko ljeta, nego i u Božićne dane. Prepoznaju je kao najbolju zabavu u Božićno vrijeme

Roža Milković

Učenice 4.C u razgledavanju izložbe u Loži

IZLOŽBA poznatog zadarskog fotografa Zvonka Kucelina

Obranjeni grad

Piše: Antonije Grubić, 4E

Izložba Zvonka Kucelina "Obranjeni grad" ispunjena je fotografijama koje evociraju vrijeme domovinskog rata. Fotograf je uspio uhvatiti Zadar kao grad s razvorenim kolnicima, ispunjen vrećama pjeska i uništenim domovima naših građana.

Stil crno-bijele fotografije je sam po sebi jako dramatičan, a kada ga se stavi u kontekst rata, onda on izvlači određenu tmurnost u prikazu vremena što kolor fotografija ne bi postigla. Fotograf se nije isključivo pridržavao svoje crno-bijele tehnike, nego je na par fotografija odstupio od nje i prikazao doživljaj u boji. Primjetio sam da je takvu tehniku koristio samo na fotografijama snimljenima nakon završetka rata, dajući time kontrast u odnosu na ostale. Te su fotke bile suptilnije i u njima prepoznajemo olakšanje ljudi završetkom rata.

Što se tiče same tematike, fotograf je uspio uhvatiti cijelokupno razdoblje pripreme, tijekom i nakon završetka rata. Fotografije su bile izložene u točno takvom slijedu tako da gledatelju ispričaju priču na odgovarajući način. Vjerujem da bi slike postigle znatno slabiji dojam da nisu slijedile odabrani kontinuitet.

Osobno, mene su najviše dojmile fotografije ruševina, a najznačajnija fotografija bila mi je "Kuća obitelji Drioli" prikazujući obiteljsku ruševinu nakon preživjelih velikih oštećenja. Na slici vidimo stol i cijelu sobu prekrivenu betonom, na prozoru iz kojeg izlazi oštra svjetlost sjedi jedan stariji čovjek (možda bivši vlasnik?). Fotografija odjekuje samoćom i tmurnošću a tomu je pridonijela i fotografova tehnika izražavanja oštrog svjetla i oštре sjene.

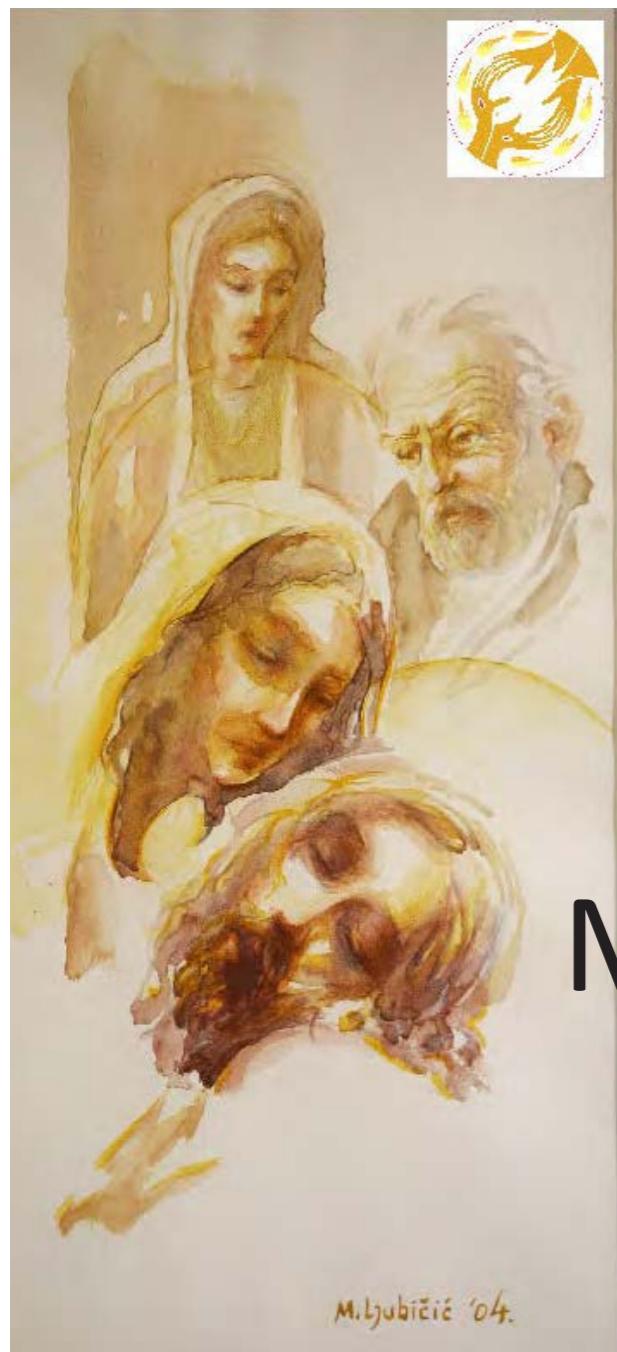
Izložbu svakako vrijedi pogledati, kako zbog kvalitetnih fotografija i očite vještine fotografa, tako i zbog povijesti i dramatičnog vremena koje te fotografije prikazuju.

Stil crno-bijele fotografije jako je dramatičan, a u kontekst rata on izvlači određenu tmurnost

Učenici 3. d razreda u razgledavanju poznate izložbe instalacija "Transformeri čuvaju Zadar" crnogorskog autora Danila Baletića koji ukazuje na važnost recikliranja

TRANSFORMERI ČUVAJU ZADAR

Prof. Mate Ljubičić

NAŠI PROFESORI Sacraart Mate Ljubičića

Učenici naše škole zajedno sa svojim profesorom, na spomen dan sv. Andrije, u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. nazočili su otvaranju izložbi njegovih slika sa svetačkim motivima. Uz izložbu predstavljano je i drugo, prošireno izdanje knjige tajnika škole Nebojše Gunjevića pod naslovom Silna srca – priče o svetima.

Prof. Mate Ljubičić Zadranima je vjerojatno najpoznatiji po izradi vizualnog identiteta dolaska pape Ivana Pavla II. u Zadar, 9. lipnja 2003. Sav materijal, kako onaj protokolarni, tako i onaj za široke mase, bio je u prepoznatljivim žuto-crveno-plavim bojama, a slika Forum-a i Rive obišla je svijet. (Anđelo Dušković, 4D)

Za taj sam rad dobio i najveću nagradu u životu jer mi je to omogućilo susret s Ivanom Pavlom II. To što sam na audijenciji u Vatikanu dodirnuo ruke ovog sveca nešto je što se riječima ne može opisati

Veliki broj njegovih oltarnih pala, križnih putova, vitraja... kao i različitih elemenata u uređivanju sakralnog prostora (svetohraništa, oltari, amboni...) krasi mnoge crkve i kapele širom Hrvatske, BIH i Crne Gore, a mnogo ih je i u privatnim zbirkama i galerijama širom svijeta

POSJETILI SMO ...i sajam poslova

Piše: Anđelo Dušković, 4D

Održan je osmi po redu sajam poslova 27. listopada 2015. godine. Radi se o projektu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji je organiziran uz podršku partnera: veleučilišta, Hrvatske obrtničke komore, lokalne samuprave, Hrvatske gospodarske komore, razvojne agencije, centra za poduzetništvo, škola, škola za obrazovanje odraslih, Hrvatske udruge poslodavaca, i drugih. Cilj održanog sajma bio je omogućiti izravan kontakt poslodavaca s tražiteljima posla. Na sajmu se ove godine predstavilo više od 70 poslodavaca. Najveći interes za sajam pokazali su mladi ljudi koji nakon završetka višegodišnjeg školovanja kreću u potragu za poslom. Posjetitelji su za vrijeme održavanja sajma imali priliku upoznati različite poslove te na službenim pultovima od poslodavaca saznati sve važne informacije.

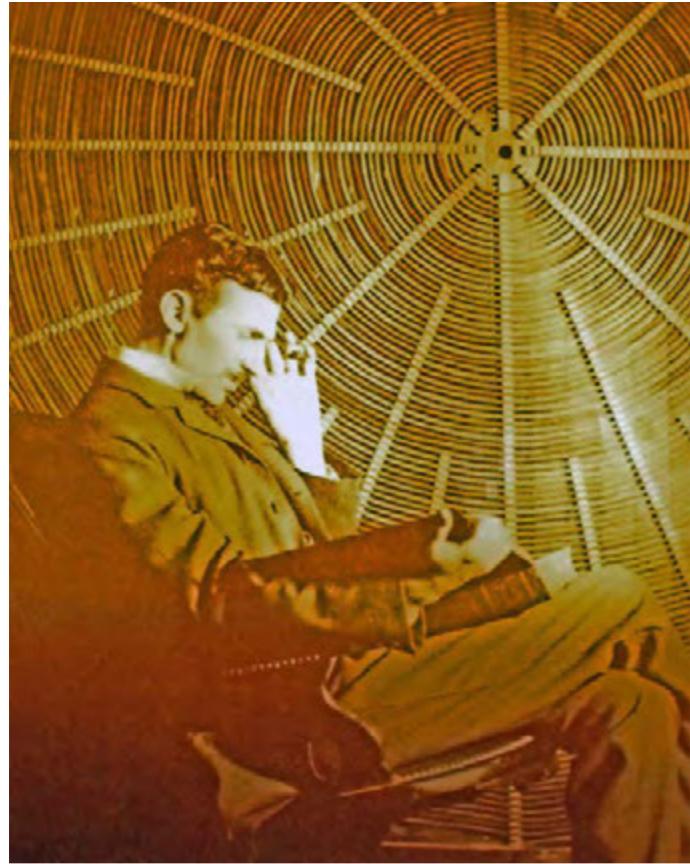

Sa svojim profesoricama naši učenici posjetili su sajam i prezentirali svoju školu

IZLET U SMILJAN I KUTEREVO

Od TESLINIH ideja do utočišta za MEDVJEDE

Zamišljeni Tesla...

Razigrani drveni putokaz

Učenici i profesori ispred tematskog parka Nikola Tesla

Učenici u razgledavanju drvenih kreacija

Medvjedi imaju pravilnu prehranu i uživaju u ovom utočištu

Odlaze od svoje majke i lutaju okolo

Piše: Lucija Silverija Radas, 2AB

...bilo je i prikazano kakva je razlika između Tesline izmjenične i Edisonove istosmjerne struje

Uranim jutarnjima satima uputili smo se prema malom mjestu u Lici, rodnom gradu Nikole Tesle zvanom, Smiljan. Cilj ovog puta je bio da se približe upoznamo sa životom i izumima Nikole Tesle. Putem do tamo imali smo priliku svjedočiti ljepotama, krajoliku i raznolikosti naše zemlje.

Nakon što smo došli u Smiljan, u to malo mjesto koje je udaljeno od Gospića svega sedam km, uputili smo se prema Memorijalnom centru Nikole Tesle, kojeg su otvorili povodom 150-e obljetnice rođenja Nikole Tesle.

U zraku se može osjetiti miris ozona

Na katu njegove kuće, nalazili su se jedni od njegovih najpoznatijih izuma, kao što

su elektromotor, bakreno jaje (poznatije kao "Kolumbovo jaje"), Teslin transformator, te Teslina turbina.

Također, bilo je i prikazano kakva je razlika između Tesline izmjenične i Edisonove istosmjerne struje u prenošenju na udaljenosti. Razlika je u tome što istosmjerna pokriva samo trećinu grada, dok Teslina izmjenična prekriva cijeli grad.

Nakon toga, otišli smo u ispitnu stanicu, tj. umanjenu verziju Teslina laboratorijskih

gdje se nalazio Teslin transformator. Taj transformator stvara napon od milijun volti te omogućava neonkama da svijetle, iako su udaljene od njega jedan metar. Iako se čini opasnim, držati neonku dok kroz nju prolazi milijun volti, zapravo nije. Posve je bezopasno za ljudе. Nakon 30-ak sekundni te demonstracije, u zraku se može osjetiti miris ozona, tj. miris koji osjetimo nakon neke obilne kiše.

Strane uče seoskom životu

Naš put u Smiljan završio je dokumentarcom koji je opisivao Teslin cijeli život u kojem je dolazio do ideja za svoje izume, kako je proveo svoje zadnje godine sam,

i hotelu i naposljetku, kako je umro. Naš put se nastavio u Kuterevo, malo mještašće, smješteno u uskoj uvali na obroncima planine Velebit. U Kuterevu se nalazi utočište za medvjede u kojem boravi šest velikih, tj. starih medvjeda i tri mlađa. Također je i mjesto gdje primaju ljudе iz inozemstva, volontere, da bi ih naučili kako je to živjeti seoskim životom i bez vodovodne vode. Svi oni također sudjeluju u odgajanju medvjeda.

A sad nešto o utočištu. Utočište se sastoji od četiri kaveza (četvrti je u izgradnji). Osnovano je 1995. godine sa ciljem očuvanja gorske Hrvatske.

Misija im je pružiti dom mladim medvjedima siročićima, ali i odraslim medvjedima. Imali smo sreće što smo došli baš onda kad su se medvjedi probudili. Vodič nam je objasnio zašto oni čuvaju ove medvjede. Objasnio nam je i da se često dogodi da novorođenog medvjeda, poslošto je u divljini, pregazi auto jer oni odlaze od svoje majke i lutaju. Mnogi medvjedi nađeni su pokraj ceste, iznemogli i prestrašeni. Svi su medvjedi u ovom utočištu sigurni, imaju pravilnu prehranu i mislim da je nepotrebno reći da uživaju. Nažalost, tu naš mali izlet završava...

"Iz Zadra za Zagreb u tri busa"

POSJET ZAGREBU ... i Interliberu

Piše: Petar Mikić, 3E

Najveći sajam knjiga u Hrvatskoj, fantastičan događaj za ljubitelje knjiga ili znatiželjne osobe okupio je preko 200 različitih izlagača.

U gužvi brojnih naslova (novih i starih), izdavača, zanesenjaka svake dobi našli su se i učenici naše škole, kao i svih godina do sada.

Kako su svi išli u Zagreb, vođeni svojim interesom, dio je išao u potragu za zanimljivim, novim naslovima, a drugi su gledali najnovije igrice na Infogameru.

Učenici su uz Sajam knjiga razgledavali i Zagreb

GRAFITI

ostavljanjem znaka

PORIV ZA PORIV ZA

Piše: Ante Uskok, 3E

Sustav koji mijenja i odbija socijalnu važnost javnog prostora, u ovom slučaju zidova, znakova, plakata itd. Najjednostavnije, to je najčešće ilegalno napravljen natpis bojom.

Naš svakidašnji prostor, ulica kojom idemo na posao, u školu, kontrolirana je. Kontrolira se što vidimo na ulici, veliki plakati poznatih lanaca, restorana, supermarketa, marki. Ljudi nemaju riječi o tome što se stavlja na ulice.

Tu se javlja ideja o grafitima.

Ljudi su od prastarih vremena imali poriv za ostavljanjem znaka svog postojanja; na neki način to možemo povezati s grafitima.

Srž graftita je u tome da privuče našu pozornost, posebno umjetnika kojima je ulica svojevrsna galerija njegovih radova.

Grafiti se namjerno odvajaju od kulture putem slika ili slova koje su nekad na prvi pogled potpuno nejasne i time nas tjeraju da bolje promotrimo okolinu.

Ulica je za grafitere svojevrsna galerija njihovih radova

horoskop by astro mačak

OVAN**21. III. – 20. IV.**

ŠKOLA: Ne ide vam škola nikako. Ljuti ste i bjesni i ne možete učiti. Nitko vam nije kriv što se ne možete koncentrirati. Fokusirajte se ili neće biti dobro. Morat ćete preuzeti odgovornost za svoj uspjeh i neuspjeh.

LJUBAV: U ljubavi ide nekako. Pomalo ste ravnodušni, ali još uvijek nije alarmantno stanje. Ipak bi trebali malo više davati pa mislite nešto dobiti za uvrat. Svi imamo svoje granice pa i vaša bolja polovica, koja bi vas mogla lako otpiliti.

ZDRAVLJE: Osjećat ćete se izvrsno. Bit ćete puni energije i počet ćete živjeti zdravo i aktivno.

BIK**21. IV. – 21. V.**

ŠKOLA: Koliko god učili ili ne učili, vi jednostavno znate kako profesore osvojiti i dobiti dobre ocjene. Vi znate učiti, raditi strategiju i prezentirati i sebe i svoje znanje. Tu se nema što reći. Ali nije sve u tome. Ima i onih profesora koji će provaliti vaše vještine i njih ne možete lako provozati.

LJUBAV: Uletjet ćete u emocionalnu dramu, bez veze i bespotrebovi. Više iz nekog hira, nego iz stvarnih osjećaja. Nemojte se igратi na takav način. Moglo bi vam se razbiti o glavu.

ZDRAVLJE: Ide zima. Puno vremena u затvorenom prostoru moglo bi oslabiti vaš imunitet. Vitaminizirajte se.

BLIZANCI**22. V. – 21. VI.**

ŠKOLA: Dosadila vam je škola, učenje, obveze i sve ono što svaki dan morate rutinski ponavljati. Unesite malo vedrine u sve to; i obligatorna ponašanja mogu biti zanimljiva ako ih počnete promatrati iz neke druge perspektive. S vedrije strane.

LJUBAV: Ljubav će vam se dogoditi a da nećete biti ni svjesni kako i koliko brzo. Prepustite se. Mogla bi to biti prava stvar.

ZDRAVLJE: Dobro bi vam došao malo više kretanja i svježeg zraka. Ide zima. Dosadit će vam.

RAK**22. VI. – 22. VII.**

ŠKOLA: Imat ćete sreće s profesorima. Kao da će ih netko programirati da vas pitaju baš ono što bi se i sami pitali. Ocjene će biti sve bolje i bolje i rezultate ćete postizati s velikom lakoćom.

LJUBAV: Uhvatiti ćete se u neraskidive lance suprotne strane. Neće vas puštat i manipulirat će s vama kako god stigne i uspije. Mogli biste upasti u frustraciju.

ZDRAVLJE: Prestanite se nezdravo hraniti i sve će doći na svoje.

LAV**23. VII. – 22. VIII.**

ŠKOLA: U školi stanje počinje biti dramatično. Ocjene vam nisu jača strana. profesori su vam glupi i dosadni. Ništa vam nema smisla što dolazi s njihove strane. Razmislite ipak je tim ljudima posao da vas nešto nauče. Sigurno i među njima ima zanimljivih likova.

LJUBAV: Uvijek i svugdje palite i žarite. Pravo lice lava doći će do izražaja. Morat ćete se skrivati od ponuda.

ZDRAVLJE: Uhvatiti će vas zimski san. Pokrenite se.

DJEVICA**23. VIII. – 22. IX.**

ŠKOLA: Predano i s puno truda ćete napraviti velike pomake u školi. To će prepoznati svi iz vaše okoline. Roditelji će biti ponosni, a profesori zadovoljni jer ste svi skupa odradili posao i pol. Imat ćete i unutarnju satisfakciju jer ste napravili sve kako treba.

LJUBAV: Suprotna strana pokazivat će interes. Vi ćete mudro i iz prijekraja čekati. Procjenit ćete da za sada ipak najviše volite samoču i svoj mir, više od ičega.

ZDRAVLJE: Dobro ćete se osjećati. Svjesni nadolazećih viroza, gripe i drugih beštija preventivno se ponašajte.

VAGA**23. IX. – 22. X.**

ŠKOLA: Ocjene bi mogle biti puno bolje kad bi vi shvatili koliko je jednostavno do toga doći. Vaša lijepost ukorjenila se duboko u vama i ne možete se pokrnuti. Poradite na unutarnjim motivima ili će biti realnih i teško rješivih problema.

LJUBAV: Neće biti nikakvih bura i nevera, ali neki lagani ljubavni povjetarac bit će prisutan i u vašem životu. Bit će vam lijepo i ugodno razgovarati, podjeliti neke trenutke, interese sa suprotnom stranom i ništa više od toga

ZDRAVLJE: Nedostatak sna mogao bi vam prouzročiti niz zdravstvenih problema. Uredite odlaske na spavanje kako Bog zapovijeda.

ŠKORPION**23. X. – 21. XI.**

ŠKOLA: Prava ste faca. Dobre ocjene i sve na vrijeme odradene zadatke nitko neće moći ne primjetiti. U totalno ste dobroj fazi. genijalno komunicirate s profesorima. Ne samo vama, nego i njima na zadovoljstvo. Čista petica. Kad bi barem postojala i bolja ocjena.

LJUBAV: Malo trpite. Izjeda vas neka ljubomora i onako kao uživate u tom stanju. Potkrepljujete je negativnim mislima i to bez razloga. Druga strana nema nikakve veze s tim.

ZDRAVLJE: Pripazite na odjevanje. Zahladilo je i dolaze bolesti.

STRIJELAC**22. XI. – 21. XII.**

ŠKOLA: Razdoblje koje dolazi bit će burno i intenzivno. Cijeli spektar ocjena bit će vaš, od jedan do pet. U trenutku ćete zabrimirati, a onda ćete biti najveći glupan koji neće znati zucnuti. Zbunit ćete i sebe i druge. Morate se vratiti u balans.

LJUBAV: Ide vam odlično. Prštat ćete od radosti i sreće. Znat ćete davati i primati kao nikada do sad. Prava ljubav je tu. Držite je.

ZDRAVLJE: Loše se držite. Ne pazite kako sjedite, kako hodate, malo se krećete. Premiadi ste da se tako prepustite.

JARAC**22. XII. – 20. I.**

ŠKOLA: Roditelji će biti jako ljuti na vas, a vi ćete se ponašati kao da to nije vaša stvar. Ili nešto doputumite ili će frustracija prerasti u neizdrživu.

LJUBAV: Nećete se moći odlučiti na koju stranu se okrenuti. Vaša ljubav bit će još jako dugo podvojena između dvije strane. Samo pazite na opasnost da ne ostanete zauvijek sami.

ZDRAVLJE: Prestanite biti takvi i preuzmite odgovornost. Odlučite se.

VODENJAK**21. I. – 18. II.**

ŠKOLA: Kako vi mislite završiti školu. Donedavno ste barem put do nje znali pronaći. Sada ste skroz zastranili. Ako se ne vratite na put učenja, truda i rada mogli biste opasno zapasti u nepričike.

LJUBAV: Sve vam se slaže. Postajete neodoljivi ne samo jednoj osobi već i širem krugu ljudi. Moći ćete birati. Pazite da vas to ne zaslijepi.

ZDRAVLJE: Nije loše, pazite se da ne promrznete.

RIBE**19. II. – 20. III.**

ŠKOLA: Uvijek ste znali kako treba učiti i tu veština pazite kao suho zlato. Brzi ste, precizni, fokusirani i znate sve. Takve su vam i ocjene. Roditelji su vam zadovoljni i bit će nagrada u smislu dobrog džeparca, a time i provoda s društvom.

LJUBAV: Lebdite ni na nebuh ni na zemlji. Zaljubljeni ste do ušiju, ali malo manje mašte ne bi vam škodilo. Prizemljite se barem nekad jer bi vas suprotna strana mogla nasanjkati.

ZDRAVLJE: Dobro ste i zdravo. Pučate od energije. Nastojte se i dalje tako ponašati i živjeti i to će biti to.

Sanjam te budniji no ikad

*Sanjam te budniji no ikad
U iskri nemirna oka.
Java se moja topi u prikradajućem besmislu
A nad kapima voštanim još li dršće plamen?*

*Vjerujem li Sveprisutni
Imenu koje izgovaram,
U jutrima plahim,
U sutorima iznemoglih bjesova?*

*Necu da sumnja rodi tešku nevjeru
I cinizam u svim pojavama koje, prizivam,
Twoja je mudrost rođila.*

*Nisam li već zakoračio životom smrti
Bez smrti prave,
Bez smisla naslućenog a nedohvatnog?*

*Sad, u rođenju ljudskih nadanja
Što smo ih utjelovili Sinom Tvojim,
Pomozi mi barem sačuvati tlapnju,
Onu bajkovitu sreću, lakoumnu iskru
U kojoj su izgarale hladne logike.*

*Pa neka sumnjam i logikom,
Ali da slutim iz plamena srca;
A neka hladan bude samo obeznanjen čas...
Tamo neki... na prijelazu...
u neko drugo postojanje?*

PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKA ŠKOLA
ZADAR

Perivoj Vladimira Nazora 3
23000 Zadar

Telefon: 023 213-746

Fax: 023 302-207

E-mail: ured@pgszd.hr

Web: www.pgszd.hr

www.facebook.com/PrirodoslovnoGrafickaSkola